Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Jaarverslag 2014

Inspectie Leefomgeving en Transport

voorwoord

Wat betreft rampen en ongevallen was het neerstorten van de MH17 een gebeurtenis die veel impact heeft gehad op de samenleving en ook op de wereld. Ons toezicht bestrijkt dit aspect niet of nauwelijks, maar de ramp maakt onmiskenbaar duidelijk waarom veiligheid zo belangrijk is. En waarom wij als inspectie steeds onze uiterste best moeten doen om toezicht te blijven ontwikkelen.

De inspectie steekt veel energie in het verder ontwikkelen van de verschillende toezichtvormen. Niet alleen objectinspecties, ook systeemtoezicht. Niet alleen de harde hand, ook het geven van vertrouwen. Risicogestuurd toezicht betekent voor ons niet alleen het selecteren van de bedrijven waar we al dan niet gaan inspecteren, maar ook variëren in de toezichtvorm en, op basis van het nalevingsgedrag, de juiste interventie toepassen.
Dat moet, omdat de ondertoezichtstaanden een passende behandeling verdienen en om de administratieve lasten te beperken tot de minder goed nalevende bedrijven. Wij zijn nog in ontwikkeling, maar in dit jaarverslag kunnen de gezette stappen worden gevolgd.

Op het gebied van ons financiële beheer heeft de ADR (Auditdienst Rijk) ons op haar beurt een spiegel voorgehouden. Onze mensen hebben ook aan dat aspect hard gewerkt, waardoor vrijwel alle verbeterpunten zijn gerealiseerd.

De inspectie heeft een hoog ziekteverzuim, met name veroorzaakt door het relatief hoge aantal langdurig zieke medewerkers. Dat geeft veel persoonlijk leed, maar legt ook druk op de collega's. Het siert onze mensen dat zij desondanks blijven gaan voor de publieke zaak. Wij zijn daar dankbaar voor, maar we zijn ook trots op onze medewerkers. Energiek aan de slag blijven in deze context, maar ook tegen de achtergrond dat er wordt gesproken van te veel toezicht of juist te weinig, verdient alle waardering.

Wij willen niet onvermeld laten dat de naleving door onze ondertoezichtstaanden in veel gevallen verbetert. Wellicht is ons toezicht de aanleiding, maar het zijn toch de bedrijven zelf die hun verantwoordelijkheid voor de veiligheid meer op zich nemen.
En ook dat verdient onze waardering.

Namens het Directieteam,

Jenny Thunnissen
De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport

1. convenanten

Het ingezette beleid om goed presterende bedrijven door middel van een convenant meer eigen verantwoordelijkheid te geven, heeft geleid tot de volgende handhavingsconvenanten (stand per 1 januari 2015). De convenanten die in 2014 zijn afgesloten of verlengd staan in onderstaand overzicht cursief. De overige convenanten zijn eerder afgesloten.

risicovolle bedrijven
- Defensie (brandveiligheid legeringsgebouwen; verbeterconvenant)
- Defensie Pijpleiding Organisatie

risicovolle stoffen en producten
- Tristar Europe BV (samen met NVWA)
- Intertoys Holland BV (samen met NVWA)

gevaarlijke stoffen (GS)
- BASF Polyurethanes (GS)
- Transportbedrijf Steven van den Brink en Zonen B.V. (combinatie GV/GS)
- Noy Holding B.V. (combinatie GV/GS)
- J.W. Limpens en Zonen B.V. (combinatie GV/GS)
- De Rooij Transport B.V. (combinatie GV/GS)
- *Schenk Papendrecht B.V.* (combinatie GV/GS; *verlengd met 5 jaar)*

water, bodem en bouwen
- *Waterleiding Maatschappij Limburg*

rail
- Railalert

taxi
- Van Driel cars B.V *
- RAV AZG Medische Assistentie International B.V.
- Taxi Nijverdal (Taxi Brinker) *
- Taxibedrijf Rob Janzen Taxi B.V.
- Automobielbedrijf P v.d. Pol B.V. *
- Jan de Wit Holding N.V. *
- Taxicentrale De Meierij B.V. *
- Besttaxi B.V.
- Elbo tours B.V. *
- Gebr. Verschoor B.V. *
- D. Hellingman en zoon B.V. *
- Oostenrijk groep B.V. *
- Snelle vliet touringcars B.V. *
- *Van Kooten Kootwijkerbroek B.V.* *

busvervoer
- Van Kooten Kootwijkerbroek B.V.
- Doelen Coach Services B.V
- Munckhof Reizen B.V.
- Snelle Vliet Touringcars B.V. *
- D. Hellingman en zoon B.V. *
- Kupers B.V.
- Van Driel Cars B.V. *
- Taxicentrale Nijverdal Brinker Personenvervoer) *
- V.o.f. Peereboom Travel Group
- Reisburo en Tourincarbedrijf Willy de Kruyff B.V.
- Atlas Reizen B.V.
- Dalstra (-FSZ) B.V.
- Air Expressbus B.V.
- Betuwe Express B.V.
- Automobielbedrijf P. van de Pol B.V. *
- Jan de Wit Holding N.V. *
- Gebr. Verschoor B.V. *
- Elbo Tours B.V. *
- Taxicentrale De Meierij B.V. *
- *Gebo Tours B.V.*
- *Gebr. Kras B.V.*
- *Lion Cars B.V.*
- *Oostenrijk groep B.V.* *
- *Jan van Delen Touringcars BV*

* met deze bedrijven heeft de inspectie een combinatie taxi-bus handhavingsconvenant afgesloten

goederenvervoer (GV)
- Van der Wal Holding B.V.
- DeVry International B.V.
- Den Hartogh Holding B.V.
- Hoogvliet Super B.V.
- Moonen Packaging B.V.
- C.G. Holthausen B.V.
- Coca-Cola Enterprises B.V.
- Rotrexma Holding B.V. (Rotra)
- Jumbo Supermarkten B.V.
- V&D B.V.

- *Schenk Papendrecht B.V. (verlengd met 5 jaar)*
- H.J. Heinz B.V.
- H.J. Heinz Supply Chain Europe B.V.
- Knap Transportgroep B.V.[1]
- Sperwer Holding B.V.
- *Vomar Voordeelmarkt B.V. (verlengd met 5 jaar)*
- Noy Holding B.V.
- Transportbedrijf Steven van den Brink en Zonen B.V.
- A-ware Food Group B.V.
- Heijmans Nederland B.V
- Suiker Unie
- J.W.Limpens en Zonen B.V.
- Zandbergen's Transport B.V.
- De Rooij Transport B.V.
- Van den Heerik's Internationaal Transportbedrijf B.V.
- *AB Texel Holding*
- *Lubbers Transport groep B.V.*
- *Noordendorp Transport B.V.*
- *E. van Wijk Logistics B.V.*

samenwerkingsconvenanten met organisaties in het goederenvervoer:
- Stichting Connekt
- Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten
- *NIWO*
- *Stichting Vervoersbond Naleving cao Beroepsgoederenvervoer (VNB)*

binnenvaart
- Danser Containerline B.V.
- Interstream Barging
- VT Groep (Verenigde Tankrederij)
- Wijgula B.V.

koopvaardij
- Management Facilities Group (MFG Farmsum)
- Spliethoff Groep (Spliethoff's Bevrachtingskantoor B.V.)

luchtvaart
- Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium
- Schiphol Airport Authority (één algemeen + drie deelconvenanten)
- Belgraver B.V.
- Flight Simulator Company (FSC)
- Shell Aircraft Limited
- Specto Aerospace B.V.
- Gooise Zweefvliegclub
- Nederlandse Vereniging van Luchthavens (NVL)
- Zweefvliegclub Ameland
- Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL)
- Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie
- Arkefly
- *AFF/AOPA Flight School*

convenant met meerdere rijksinspecties
- Knap Transportgroep B.V.

1 Dit betreft een rijksbreed (met meerdere inspecties) afgesloten handhavingsconvenant

2. toelichting bij de tabellen

In de volgende hoofdstukken zijn in de tabellen met realisatiecijfers daar waar zinvol en mogelijk ook de vergelijkbare realisatiecijfers van 2013 opgenomen. De vanaf 2012 ingezette uniformering en standaardisatie maakt het op sommige punten echter onmogelijk om activiteiten uit 2013 te vergelijken met die uit 2014. Op die plaatsen zijn de realisatiecijfers van 2013 niet vermeld.

De ingezette centralisatie voor de afhandeling van vragen via het Meld- en Informatiecentrum (MIC) is in 2013 gerealiseerd. De centralisatie van de meldingen loopt nog door tot in 2015.
In dit jaarverslag is onder de kop 'dienstverlening' het aantal meldingen opgenomen dat door het MIC is behandeld. Er is nog een beperkt aantal meldstromen die nog (tijdelijk) door de domeinen wordt behandeld. Die meldingen worden in veel gevallen niet geregistreerd. Als de meldingen binnen de domeinen wel zijn geregistreerd zijn die aantallen wel opgenomen.

3. risicovolle bedrijven

nucleair en straling

De inspectie heeft een bijdrage geleverd aan de voorbereiding en de verdere implementatie van het kabinetsbesluit tot de instelling van één Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Straling (ANVS).

In 2014 is het Meldpunt Stralingsincidenten opgericht. Alle meldingen over stralingsincidenten kunnen bij dit meldpunt worden gedaan.

Het verscherpte toezicht op NRG in Petten is gedurende geheel 2014 gehandhaafd. Het toezicht op de kerncentrale Borssele is eind 2014 geïntensiveerd.

Het internationale atoomgenootschap IAEA voerde een audit en peer review (IRRS-missie) uit op het functioneren van de nationale overheid en de bevoegde autoriteiten in relatie tot de IAEA-standaarden en de internationale praktijk van onder meer het toezicht. In het inmiddels gepubliceerde rapport doet de IAEA enkele tientallen aanbevelingen en suggesties voor verbetering. Het hierop gebaseerde actieplan zal de ANVS de komende jaren uitvoeren.

vergunningverlening

vergunningen beoordeling nucleair en straling	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
beoordeling van wijziging van de nucleaire installaties	35	15	72

Binnen NRG (Research & Consultancy Group) in Petten zijn in 2014 veel technische en organisatorische wijzigingen doorgevoerd. Hierdoor is er een verhoogd aanbod van wijzigingsvoorstellen geweest.

De tienjaarlijkse veiligheidsevaluatie (10EVA) van de KCB is uitgevoerd. Dit heeft geleid tot het onder voorwaarden afgeven van een aantal verklaringen van geen bezwaar. In de volgende fase van de 10EVA, de conceptuele fase, worden door EPZ potentiële maatregelen verder uitgewerkt. De conceptuele fase wordt in 2015 uitgevoerd en daarna getoetst door de ANVS.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening nucleair en straling	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	264	700	698
afhandeling meldingen	226	800	377
afhandeling meldingen transporten nucleair materiaal	1.295	1.300	900

toezicht

toezicht nucleair en straling	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
audits			
• veiligheid bij nucleaire installaties	0	1	1
• transportinspecties	4	5	4
objectinspecties			
• veiligheid bij nucleaire installaties	75	60	89
• veiligheid n.a.v. grote incidenten bij nucleaire installaties	3	1	1
• beveiliging bij nucleaire installaties	36	30	22
• safeguards bij nucleaire installaties	8	10	6
• veiligheid en beveiliging transport categorie 1 en 2a	14	12	10
• beveiliging overige transport	0	0	4
• stralingstoezicht bij overige bedrijven	28	40	54
• beveiliging bij overige bedrijven (stralingstoezicht/radioactieve bronnen)	28	18	10
administratiecontroles			
• veiligheid bij nucleaire installaties	4	10	8
• stralingstoezicht bij overige bedrijven	16	25	7
• beveiliging transport		10	12
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		97	138

NRG in Petten heeft het gehele jaar onder verscherpt toezicht gestaan. Op de kerncentrale Borssele is het toezicht in het laatste kwartaal van 2014 geïntensiveerd.
De inspectie is een naleefprogramma gestart voor de doelgroepen schrootbedrijven, bedrijven met hoogactieve bronnen en complexe vergunninghouders. De naleefmetingen zijn nog niet afgerond en gaan in 2015 door. De bedrijven met hoogactieve bronnen en schrootbedrijven zijn geïnspecteerd omdat de regels een directie relatie hebben met het voorkomen van het ontstaan van weesbronnen.
Het aantal inspecties van beveiliging bij radioactieve stoffen is lager dan gepland door beperkte capaciteit. De controle van de stralingshygiënische jaarverslagen blijft achter bij de planning. Prioriteit is gegeven aan de proactieve en reactieve inspecties (PAR).
In 2014 vonden minder transporten plaats dan was voorzien; een aantal geplande transporten is verplaatst naar 2015. Het uitvoeren van audits op beveiligingsplannen van transporteurs is op één na afgerond. De beveiligingsplannen van vergunninghouders zullen inzet van de inspectie op de controle van de draaiboeken op termijn vervangen. In 2014 zijn vier beveiligingsplannen geaudit.
De KFD hield in 2013 toezicht op het meetonderzoek van het reactorvat van Kerncentrale Borssele (KCB) naar aanleiding van een internationale storingsmelding uit België. De inspectie stelde vast dat het meetonderzoek correct is uitgevoerd en dat het reactorvat van de KCB het in België aangetroffen verschijnsel niet vertoont. Naar aanleiding hiervan heeft de inspectie meer dan honderd handhavingverzoeken ontvangen. De afhandeling van de handhavingverzoeken en de bezwaarprocedures heeft in 2014 veel capaciteit gevergd en dit zal ook in 2015 zo blijven.

De inspectie legde twee keer een activiteit stil omdat gewerkt werd met een ingekapselde radioactieve bron zonder de daarvoor vereiste vergunning.

interventies nucleair en straling	aantal
collectieve voorlichting	1
waarschuwing	29
last onder dwangsom	3
verscherpt toezicht	2
stilleggen van de activiteit/werk	2
proces-verbaal	1

incidentafhandeling

incidentafhandeling nucleair en straling	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
voorbereiden NPK	9	8	8
afhandeling van meldingen van het aantreffen van, of incidenten met, radioactieve bronnen/stoffen	335	350	258
afhandeling van meldingen van storingen in de Nederlandse installaties		20	33

Het lagere aantal afgehandelde meldingen is veroorzaakt door de prioriteit die de inspectie heeft gegeven aan de uitvoering van de proactieve inspecties.

In 2014 zijn meer storingen in de Nederlandse nucleaire installaties opgetreden dan aan het begin van het jaar was voorzien. Deze storingen zijn alle ingepast in het reguliere inspectieproces, afgehandeld, dan wel in behandeling genomen.

samenwerking

gezamenlijke inspecties	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
gezamenlijke inspecties nucleair met I-SZW	8	6	12
non- proliferatie inspecties van IAEA en Euratom	49	30	40

overige werkzaamheden

Eind 2014 is het in 2012 opgestelde en gepubliceerde Nationale Actie Plan naar aanleiding van de ramp in Fukushima geactualiseerd.

De inspectie ontwikkelde een managementsysteem conform de internationale eisen van de IAEA. Daarnaast is een traject gestart, om in samenwerking met de IAEA, de veiligheidscultuur verder te ontwikkelen, overeenkomstig de internationale eisen.

In 2014 zijn in totaal drie IAEA missies in Nederland uitgevoerd. In februari is een Safety Assessment Long Term Operation (SALTO) followup missie bij KCB uitgevoerd om de voortgang van de maatregelen van SALTO missies uit 2009 en 2012 te controleren. Op één aanbeveling na zijn alle actiepunten afgehandeld of binnen afzienbare tijd gereed.

In september is voor de derde keer een tien-jaarlijkse Operational Safety Review Team (OSART) missie bij KCB uitgevoerd door zestien experts. Tijdens de missie zijn aanvullend twee onderwerpen diepgaander bekeken: corporate management en safety culture. De aanbevelingen hebben binnen een maand tot ingrepen van de aandeelhouder geleid bij het management en de structuur van EPZ. Verder wordt de komende jaren een verbeterplan uitgevoerd, onder meer op het gebied van veiligheidscultuur. In 2016 komt een followup missie waarin wordt nagegaan of de acties voldoende zijn uitgevoerd.

In november is de IRRS missie uitgevoerd. Dit betrof een audit en peer review op het functioneren van de nationale overheid en de bevoegde autoriteiten in relatie tot de IAEA-standaarden en de internationale praktijk van onder meer het toezicht. Het IRRS-team heeft enige 10-tallen aanbevelingen en suggesties gegeven, die in een actieplan door de ANVS worden opgepakt.

De inspectie leverde een bijdrage aan de verplichte nationale rapporten in het kader van de EU-richtlijn Nucleaire Veiligheid. Daarnaast is deelgenomen aan de drie-jaarlijkse peer review in het kader van de Conventie van Nucleaire Veiligheid.

veiligheid, mens en omgeving

De naleving van de Wabo bij Defensie bleef ondanks de inzet van de inspectie laag.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening veiligheid, mens en omgeving	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	209	150	228
afhandeling meldingen	88	50	153

toezicht

toezicht veiligheid, mens en omgeving	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
advisering vergunningverlening Wabo, Defensie en bijzondere inrichtingen	23	20	12
convenanten*	1	3	2
objectinspecties			
• Defensie: bouw en milieu**	428	450	441
• bijzondere inrichtingen**	21	50	1
• buisleidingen	3	10	8
• genetisch gemodificeerde organismen	77	20	36
• ggo-monsterneming (markttoelating)	31	30	31
administratiecontroles			
• buisleidingen	87	60	40
• Defensie	189	225	58
audits			
• Defensie	16	20	15
• buisleidingen	38	40	43
• genetisch gemodificeerde organismen	59	70	76
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		133	181

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*
** *in de loop van 2014 is geen onderscheid meer gemaakt tussen beide ondertoezichtstaanden*

Defensie
In het toezicht op Defensie is de systematiek van registratie gewijzigd. Dit leidde tot een lager aantal administratiecontroles door de inspectie. De Defensie Pijpleiding Organisatie heeft de milieunaleving (niet voor het aspect buisleidingen) zodanig goed geborgd dat de inspectie met de organisatie een handhavingsconvenant heeft afgesloten.

Ondanks de inspanningen van Defensie om de keuringen van installaties op orde te krijgen is het ook in 2014 niet gelukt om het aantal overtredingen te verminderen. Nog steeds worden te veel installaties en voorzieningen niet of niet tijdig (aantoonbaar) gekeurd.

Op het gebied van brandveiligheid is gebleken dat gebouwen met risicovolle gebruiksfuncties veelal niet aan de bouwtechnische eisen voldoen. In sommige gevallen kan dat worden opgelost door de vergunningen aan te passen, in andere gevallen gaat het om de gebruikers die de regels niet naleven. Overigens is wat betreft dit laatste onderwerp verbetering zichtbaar. Bij nieuwbouw- en renovatiecontroles blijkt ook vaak dat brandveiligheid onvoldoende aandacht krijgt.

Bij de sloopcontroles blijft de verwijdering van asbest een belangrijk aandachtspunt. Ook in 2014 kwam het regelmatig voor dat sloopbedrijven de regels voor het verwijderen van asbest niet of onvoldoende naleefden. De inspectie heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd om de naleving van de Wabo bij Defensie te versterken. Dit is met de traditionele manier van toezicht niet voldoende gelukt. In bestuurlijk overleg met Defensie is er op aangedrongen om de verantwoordelijkheid voor die naleving sterk te verbeteren. Defensie heeft daarop eind 2014 een plan van aanpak met verbetermaatregelen bij de inspectie ingediend.

buisleidingen
Van de meeste exploitanten van buisleidingen zijn begin dit jaar tijdig de opgaven van bijna-incidenten in 2013 ontvangen. Vergeleken met de twee voorgaande rapportagejaren is een lichte daling van het aantal bijna-incidenten bij buisleidingen ingezet. In verreweg de meeste gevallen zijn werkzaamheden door derden (graafschades) de belangrijkste oorzaak van deze incidenten. Op basis van de informatie van de afgelopen jaren over bijna-incidenten kan de inspectie haar rol als toezichthouder scherper invullen.
De inspectie kan bijvoorbeeld beter inschatten of het opvallend is dat een exploitant (bijna) nooit incidenten meldt. Zowel de exploitanten als de inspectie kunnen lering trekken uit de bijna-incidenten.
De exploitanten van olievoerende buisleidingen hebben alle externe veiligheidsknelpunten rondom hun leidingen opgelost of is dit begin 2015 gebeurd. Zij hadden een half jaar uitstel gekregen tot 1 juli 2014.
De inspectie heeft alle door de exploitanten voorgenomen maatregelen beoordeeld.
Aan enkele olie-exploitanten die niet tijdig een of meer van hun knelpunten hadden opgelost is een last onder dwangsom in het vooruitzicht gesteld.

Bij de exploitanten van overige chemische stoffen, waarvoor op 1 juli 2014 het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb) in werking is getreden, zijn eerste inspecties uitgevoerd op aanwezigheid van de verplichte veiligheidsbeheerssystemen. Bij de tot eind 2014 uitgevoerde inspecties ontbreekt dit beheerssysteem nog vaak. Daarmee is de borging van een goed buisleidingenbeheer door de exploitant nog onvoldoende transparant. Deze inspecties worden in 2015 voortgezet.
Bij de exploitanten voor olie en gas zijn de in 2013 gestarte audits op ‘prestatiemeting en verantwoording’ voortgezet. Nog steeds schiet de naleving door de exploitanten op dit speerpunt tekort, dit ondanks de pogingen van de brancheorganisatie VELIN om haar leden aan te zetten tot betere naleving.

genetisch gemodificeerde organismen (ggo’s)
Het aantal veldproeven met genetisch gemodificeerde gewassen in Nederland vertoont al enkele jaren een dalende lijn. In 2014 zijn alle proefvelden bezocht. Daarbij zijn geen tekortkomingen geconstateerd.
Ook in 2014 waren er weer enkele incidenten en bijna ongelukken bij werkzaamheden met genetisch gemodificeerde organismen (ggo’s). Het ging daarbij steeds om ingeperkt gebruik van micro-organismen. Opvallend vaak waren er problemen met het inactief maken van de gebruikte organismen.
De incidenten hebben niet geleid tot milieuschade of gezondheidsproblemen.
In 2014 zijn met een aantal vergunninghouders voorbereidingen getroffen om tot een convenant te komen. Naar verwachting leidt dit in 2015 tot enkele convenanten.
In 2015 treedt naar verwachting het herziene Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer en de bijbehorende Regeling in werking. Besluit en regeling leggen meer verantwoordelijkheid bij gebruikers. De inspectie besteedde daarom dit jaar bij het toezicht al in toenemende mate aandacht aan de wijze waarop hieraan door de vergunninghouders invulling moet worden gegeven.

De inspectie legde in twee gevallen het werk stil. In één geval zijn grondwerkzaamheden voor de bouw tijdelijk stilgelegd door de vondst van asbest en in een ander geval is de bouw tijdelijk stilgelegd omdat er niet werd voldaan aan een essentiële eis.

interventies veiligheid, mens en omgeving	aantal
voorlichting geven	9
waarschuwing	148
last onder dwangsom	33
stilleggen van de activiteit	2

onderzoek

onderzoek	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal onderzoeken buisleidingen	0	3	5
aantal onderzoeken Defensie en bijzondere inrichtingen	5	4	6

In 2014 zijn zes incidenten bij Defensie onderzocht. Het ging vooral om lekkages van vloeistoffen in de bodem en om incidenten met asbest. De inspectie heeft onderzoek gedaan naar de toedracht en de door Defensie genomen maatregelen beoordeeld om herhaling te voorkomen. De inspectie voert geen zelfstandige onderzoeken van buisleidingincidenten uit. Wel zijn drie rapportages van incidenten en ongewone voorvallen beoordeeld.

nationale en Europese verplichtingen

handhaving

dienstverlening

dienstverlening nationale en Europese verplichtingen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
vraagafhandeling en behandeling klachten	50	40	50

toezicht

toezicht nationale en Europese verplichtingen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
wettelijke toetsing Wabo vergunningen (advisering)	176	200	176
audits inrichtingen Caribisch Nederland	2	6	6
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		118	280

In 2014 zijn in totaal 220 Wabo-vergunningprocedures voor advies door het bevoegd gezag voorgelegd aan de inspectie. Bij de 176 in 2014 afgeronde procedures zijn in 27 gevallen door de inspectie interventies gepleegd. In zeventien gevallen naar aanleiding van de ontwerpbeschikking en in twaalf gevallen naar aanleiding van de aanvraag. Externe veiligheid en de emissies van zwaveloxide en stikstofoxides blijven de meest voorkomende onderwerpen waarover de inspectie adviseert. De inspectie stelde vast dat bij ongeveer 21% van de Wabo-vergunningen door het bevoegd gezag de voorschriften met betrekking tot externe veiligheid niet correct werden opgenomen in de vergunning. Mede door interventies op grond van de wettelijke adviestaak van de inspectie werd deze omissie hersteld.

In 2014 is door de inspectie in zeven gevallen beroep ingesteld of bezwaar gemaakt tegen een definitieve vergunning die betrekking had op de opslag van gevaarlijke stoffen (PGS15), de opslag van brandbare stoffen in landtanks (PGS29) of de voorwaarden voor de verwerking van afvalstoffen.
In 2014 is ook gestart met de beoordeling van de integrale vergunningssituatie van bedrijven. Op basis van een risicoanalyse zijn dertig bedrijven geselecteerd en is het bevoegd gezag benaderd voor informatie over de vergunningen. De gemeenten en provincies hebben nog geen informatie geleverd aan de inspectie. Voor slechts acht bedrijven was de inspectie in staat een eerste beperkte beoordeling uit te voeren. In 2015 wordt deze beoordeling verder afgerond.

De in 2012 in gang gezette beoordeling van achterblijvende BEVI-saneringen is ook in 2014 gecontinueerd. Het betrof gevallen waarbij de situatie niet tijdig is aangepast aan de normen die gelden voor externe veiligheid. In 2014 is vastgesteld dat bij twaalf bedrijven niet voldaan wordt aan de verplichte grenswaarde uit het BEVI.

Bij de inwerkingtreding van het BEVI in 2004, was er sprake van ongeveer 65 sanerings-situaties.
De huidige stand van zaken is dat er in twaalf gevallen nog steeds sprake is van een achterstand bij de sanering, maar dat er procedures in gang zijn gezet om te komen tot een sanering van alle situaties.

De inspectie voerde een nazorgonderzoek uit op de borging en naleving van de brandveilig-heidseisen met het hoogste beschermingsniveau bij opslaglocaties voor verpakte gevaarlijke stoffen. Het betreft bedrijven die in 2013 niet beschikten over een goedkeurend inspectierapport voor de brandbeveiligings-installatie of niet beschikten over een adequate omgevingsvergunning voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. Het naleefpercentage voor het op orde hebben van de bran

De inspectie heeft de opdracht om intensiever uitvoering te geven aan het bestuurlijk toezicht op de provincie zoals voorgestaan wordt vanuit de Wet Revitalisering generiek toezicht (WRgt van 1 oktober 2012).
De inspectie heeft niet onmiddellijk uitvoering gegeven aan de gewijzigde toezichtsfunctie vanuit de WRgt. Daarbij speelde niet alleen de WRgt een rol, maar ook de start van de Regionale Uitvoerings Diensten (RUD) en de verdere decentralisering van taken van de provincie naar de gemeenten op 1 januari 2014. Op basis van de WRgt ziet de inspectie toe op de uitvoering door de provincies van taken in medebewind. Het accent van de inspectie ligt op de taakverwaarlozing bij de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op Brzo- en Richtlijn Industriële Emissies (RIE) cat-4 bedrijven.
De intensivering van het toezicht door de inspectie heeft bij de provincies vragen en weerstand opgeroepen. Provincies hebben aangegeven overleg te willen met het ministerie alvorens aan de informatievraag van de inspectie te voldoen. Het betekent dat de voorgenomen uitvoering in 2014 nog geen resultaat heeft opgeleverd.

onderzoek

onderzoek nationale en Europese verplichtingen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal onderzoeken ongewone voorvallen	2	4	4

In 2014 zijn van de binnengekomen meldingen ongewone voorvallen drie voorvallen onderzocht en geanalyseerd. Een van deze drie zaken is nog in onderzoek door het bedrijf zelf en daarmee nog niet afgerond. In geen van de gevallen heeft het geleid tot een incidentenonderzoek.

Provincies en gemeenten moeten op grond van de Wet milieubeheer ongewone voorvallen die zich hebben voorgedaan bij risicovolle bedrijven melden aan de inspectie. In 2014 zijn er van slechts zeven gemeenten meldingen van ongewone voorvallen door de inspectie ontvangen. Van de provincies is er in 2014 door de provincies Friesland, Drenthe, Utrecht en Gelderland geen enkele melding van een ongewoon voorval door de inspectie ontvangen. Van de provincies Flevoland, Groningen, Noord-Holland, Overijssel en Zeeland is slechts één melding ontvangen.

samenwerking

De inspecties in Caribisch Nederland worden uitgevoerd door een inspectieteam, bestaande uit inspecteurs van ILT, I-SZW, RWS en de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond. Op deze wijze wordt dezelfde aanpak gehanteerd als voor het toezicht op Brzo-bedrijven in Nederland. Deze werkwijze heeft als voordeel dat het bedrijf na de inspectie een gezamenlijk oordeel in één inspectierapport ontvangt. De samenwerking wordt in 2015 gecontinueerd.

4. risicovolle stoffen en producten

afval

vergunningverlening

vergunningen afval	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
EVOA	2.702	3.000	3.006
BIA	3	7	3
% behandeld binnen kwaliteitsnorm		95	99

De vergunningverlening voor grensoverschrijdende afvaltransporten (EVOA) is in 2014 toegenomen met ruim 10% ten opzichte van 2013. Er is voorts hard gewerkt aan verdere digitalisering bij het vergunningverleningsproces. Een verdere doorontwikkeling op dit terrein is mede afhankelijk van andere (Europese) autoriteiten.

In 2014 heeft de inspectie drie aanvragen voor een vergunning in het kader van het Besluit Inzameling Afvalstoffen (BIA) vergund. Er zijn zes meldingen en zestig mededelingen op reeds afgegeven vergunningen afgehandeld. De aangekondigde tweede wijziging van LAP2 wordt begin 2015 van kracht. Daarmee is de harmonisatie van alle bestaande BIA-vergunningen niet zoals voorzien in 2014 gerealiseerd, maar worden in 2015 ambtshalve wijzigingen doorgevoerd in de bestaande vergunningen.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening afval	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	1.867	3.000	2.148
afhandeling transportmeldingen EVOA	262.017	350.000	658.932

toezicht

toezicht afval	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
convenanten*	0	2	2
objectinspecties			
• containercontroles afvalexport haven (na melding)	364	230	304
• transportcontroles (meestal samen met politie)	689	600	583
• retourzending illegale afvaltransporten	60	45	66
• controles binnenlandse afvalontdoening en productkwaliteit (elektronische producten, zware metalen)	992	725	823
• verwijdering/inzameling scheepsafvalstoffen[2]	1.476	3.000	1.465
administratiecontroles	258	250	285
audits	47	2	1
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		1.300	545

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

2 Nadere toelichting is opgenomen in hoofdstuk Scheepvaart

Het aantal containercontroles gericht op de naleving van de EVOA is aanzienlijk hoger dan gepland. De belangrijkste reden is een hoog aanbod van containers in het najaar en de overloop van zaken uit 2013. Het aantal retourzendingen van illegale afvaltransporten is ook hoger dan verwacht. De aantallen zijn slecht te plannen en afhankelijk van het aanbod. In 2014 zijn met twee bedrijven gesprekken gevoerd ter voorbereiding op af te sluiten convenanten.

In 2012 is tussen de inspectie, het verpakkende bedrijfsleven en de gemeenten overeengekomen dat als het bedrijfsleven aan zeven prestatie-eisen voldoet, de keuze voor het wel of niet statiegeld heffen op PET-flessen, kan worden vrijgegeven. De inspectie heeft onderzoek uitgevoerd naar de realisatie van deze eisen. De bevindingen uit dit onderzoek hebben er toe geleid dat besloten is het vrijgeven van de keuze met tenminste een jaar uit te stellen.

Op het gebied van afval blijkt de vraag of iets afval is of niet, vooral een juridische. Als iets afval is, dan is dat voor ondertoezichtstaanden vaak financieel ongunstiger. Daarom is de kans op niet-naleving groot. Ook worden daarom besluiten van de inspectie regelmatig aan de rechter voorgelegd. Een reëel risico is illegale export met mogelijke milieuschade.

De inspectie heeft in samenwerking met Agentschap Telecom (AT) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) twee toezichtactiviteiten uitgevoerd naar het voldoen van led lampen aan de wettelijke eisen. Uit deze reguliere controles kwam naar voren dat ondertoezichtstaanden slecht op de hoogte zijn van de wettelijke eisen.

Alle bedrijven die gevaarlijk afval inzamelen zijn bezocht; in 2015 volgen diverse hercontroles.
Uit controles bij een twintigtal chemische bedrijven die werken met halogenen, is gebleken dat een tweetal bedrijven in overtreding waren. De inspectie heeft hier een last onder dwangsom opgelegd.

Bij het debunkeren (van boord laten gaan) van olie en andere stoffen, zijn bij de rederijen en scheepseigenaren vragen gerezen of sprake is van afval en is ook gevraagd naar verduidelijking van de regelgeving. De inspectie heeft op de website aangegeven in welke gevallen debunkering van stookolie door zeeschepen niet wordt gezien als het ontdoen van afval.

Deze cijfers voor de controle op de verwijdering van scheepsafvalstoffen in de binnenvaart zijn als volgt: 99 maal werd de naleving van een wetgevingsartikel gecontroleerd. Daarvan waren er 93 in orde, hetgeen leidt tot een naleving van 94%. Er werd twee maal een bestuurlijke boete opgelegd en vier maal een waarschuwing gegeven.

interventies afval	aantal
voorlichting geven	2
waarschuwing	103
last onder dwangsom	4
verscherpt toezicht	1
pv of preweeg (opsporing)	27

risicovolle stoffen

handhaving

dienstverlening

dienstverlening risicovolle stoffen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	1.481	2.000	1.635
afhandeling meldingen	469	350	1.162

toezicht

toezicht risicovolle stoffen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
convenanten*	0	3	0
objectinspecties			
• asbest	312	180	170
• biociden	98	550	481
• luchtverontreinigende stoffen	93	675	809
administratiecontroles			
• asbest	26	175	189
• REACH CLP	164	285	262
• luchtverontreinigende stoffen	20	40	70
• biociden	415	80	192
afhandeling van meldingen			
• REACH CLP	8	60	44
• luchtverontreinigende stoffen	5	15	3
audits		5	9
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS			1.109
• asbest		350	
• REACH CLP		350	

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

De gerealiseerde aantallen inspecties zijn in een aantal gevallen hoger uitgevallen dan de geplande aantallen voor 2014. De reden hiervoor is dat er meer im- en exporten zijn geweest en er meer zaken naar aanleiding van meldingen en signalen tot een inspectie hebben geleid dan was voorzien.
Er zijn meer administratiecontroles uitgevoerd omdat grote hoeveelheden zwaar onder schimmel staande cacao naar NL geëxporteerd werden. Voordat deze hier opgeslagen konden worden moesten deze partijen eerst begast worden.

luchtverontreinigende stoffen

Bij ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen zijn de inspecties gericht op de handel en het gebruik van deze stoffen met als doel emissies te voorkomen of beperken.
De ondertoezichtstaanden zijn de gebruikers, handelaren, producenten, onderhoudsbedrijven, examen-instellingen en keuringsinstanties. De inspecties leidden tot interventies en het opheffen van tekortkomingen. Extra aandacht is er geweest voor de gebruikers en onderhoudsbedrijven door meer inspecties uit te voeren bij deze bedrijven. De naleving bleek onvoldoende.

Bij brandstoffen zijn de inspecties gericht op de kwaliteit van de brandstoffen om luchtverontreiniging te voorkomen. De ondertoezichtstaanden zijn leveranciers van brandstoffen bestemd voor het wegverkeer en andere voertuigen, binnenvaartschepen en zeeschepen. Bij de scheepsbrandstoffen is gebleken dat het zwavelgehalte vaak te hoog was.

Bij vluchtige organische stoffen heeft het toezicht zich gericht op te hoge oplosmiddelengehalte in verven en vernissen. Het gaat hier veelal om restpartijen; daarnaast zijn verkooppunten van deze partijen gevonden waarbij handhavend is opgetreden.

De inspectie heeft extra aandacht besteed aan onderhoudsbedrijven van koelinstallaties en de exploitanten van deze installaties. Bij beide groepen bleek de naleving onvoldoende. Ook bij de zeeschepen en de binnenvaartschepen waren overschrijdingen van het zwavelgehalte opnieuw aan de orde. Voorts is geconstateerd binnen de EU dat sprake is van illegale handel, onder andere via het internet, in koudemiddelen.
Daarnaast is extra aandacht besteed aan het terugdringen van emissies van ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen. Daarvoor zijn extra inspecties uitgevoerd bij exploitanten en onderhoudsbedrijven van koelinstallaties. Bij de geïnspecteerde bedrijven heeft dit tot correcties geleid, maar de inspecties hebben ook een uitstraling gehad naar bedrijven die niet zijn geïnspecteerd. In 2015 zet de inspectie deze aanpak voort waarbij zij expliciet aandacht schenkt aan het bijvulverbod van HCFK's en aan de nieuwe F-gassenverordening die per 1 januari 2015 ingaan.

In 2014 is aandacht geweest voor de (illegale) handel in ozonlaagafbrekende stoffen en gefluoreerde broeikasgassen, met interventies tot gevolg. Om meer zicht op de illegale handel te krijgen worden er in 2015 ook fysieke inspecties uitgevoerd bij importen en exporten.
Naast het toezicht op de brandstofkwaliteit, bestemd voor het wegverkeer en de zeescheepvaart (zwavelgehalte), is er ook een begin gemaakt met het toezicht op de brandstofkwaliteit bestemd voor de binnenvaart.

asbest

Door inspectie bij de bedrijven met industriële installaties is het bewustzijn ten aanzien van de mogelijke aanwezigheid van asbest in deze installaties verbeterd. Ook zijn asbesthoudende producten die op voorraad werden gehouden op een veilige wijze afgevoerd. Ook bij scheepsbedrijven is dit bewustzijn van de aanwezigheid van asbest vergroot en het is de branche duidelijk geworden dat de bedrijven een verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van naleving van de regelgeving door hun opdrachtgevers. Het bewust omgaan met de mogelijke aanwezigheid van asbest zal leiden tot verkleining van de kans om blootgesteld te worden aan asbestvezels. Risico's voor mens en milieu zullen daardoor afnemen.
Ook door het laten verwijderen van de asbesthoudende edelstenen bij in keten cruciale bedrijven (groothandels) is het gevaar voor blootstelling van mensen aan asbestvezels kleiner geworden.

De controles bij de treinonderhoudsplaatsen wijzen uit dat binnen deze branche de asbestregelgeving over het algemeen goed wordt nageleefd.
Bij de scheepsonderhoudsbedrijven is de naleving echter minder, mede als gevolg van beduidend mindere kennis van asbesttoepassingen en asbestregelgeving.

biociden
Biociden zijn per definitie gevaarlijk. Bij de onderzochte doelgroepen blijkt vaak dat er nog veel onwetendheid is over de nieuwe Europese regelgeving voor biociden. Ook spelen hier definitiekwesties en grensgevallen (desinfectiemiddel of schoonmaakmiddel).

Het aantal administratieve controles op woninggassingen is in 2014 op hetzelfde niveau gebleven als in 2013. Wel zijn er veel meer administratie controles op fabriekgassingen met cacao uitgevoerd. Opslag van cacao in warme Afrikaanse landen maakten het noodzakelijk deze cacao in Nederland met biociden te behandelen vanwege schimmelvorming.

Uit internationaal onderzoek is gebleken dat bij het buitengebruik van rodenticiden roofvogels, huisdieren en milieu een hoog vergiftigingsrisico lopen. Om deze redenen is het Ctgb per 1 juli 2014 overgegaan tot een verbod van deze stoffen bij buitengebruik.

De 500 inspecties zijn uitgevoerd in de doelgroepen toelatinghouders (producenten en importeurs), bij handelaren van desinfectantia voor de professionele markt, de waterbeheersector (gebruikers), de kunstgrasonderhoudsector, de laminaatsector en de textielreinigingsbranche. Bij geconstateerde overtredingen van de Europese Biocidenverordening zijn de volgende interventies gepleegd:
- ruim 250 waarschuwingen;
- vijftien bestuurlijke boetes;
- vijf dwangsommen;
- twee strafrechtelijke processen verbaal.

REACH ((Registratie, Evaluatie, Autorisatie en restrictie van CHemische stoffen)
Bij ruim 70 producenten en importeurs van chemicaliën is de naleving van de REACH regelgeving goed (meer dan 90% naleving.) Bij ruim 200 distributeurs en formuleerders (mengers van stoffen, zoals verfbedrijven) is het naleefpercentage echter minder dan 50%. Bij de gecontroleerde bedrijven is afgedwongen dat de Veiligheidsinformatiebladen bij gevaarlijke stoffen en mengsels op orde gebracht werden. Door gerichte voorlichting en handhaving verwacht de inspectie dat de naleving in 2015 verbeterd wordt.

interventies risicovolle stoffen	**aantal**
voorlichting geven	22
waarschuwing	381
last onder dwangsom	102
bestuurlijke boete	13
schorsen/intrekken vergunning/certificaat/erkenning	11

samenwerking

Binnen het Samenwerkingsverband Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) werken ILT, NVWA, ISZW, IGZ en waterschappen samen op het gebied van productie, import, distributie en gebruik van biociden. In 2014 is door de inspectie een begin gemaakt om met behulp van douanegegevens de import van illegale biociden aan te pakken. In internationaal CLEEN verband (Chemicals Legislation European Enforcement Network) heeft de inspectie in september de biocidenconferentie in Utrecht georganiseerd en voerde zij samen met andere Europese lidstaten inspecties uit op het gebied van met biociden behandelde voorwerpen (treated articles).

In het kader van het Samenwerkingsverband REACH-CLP hebben ILT, NVWA, I-SZW en SodM, ondersteund door de Douane, in 2014 samen bijna 1000 controles verricht op het gebied van productie, import, export, handel en het veilig omgaan met gevaarlijke stoffen.
In het kader van het Europese FORUM-project van REACH-CLP-handhavers in de EU-lidstaten zijn zo'n vijftig controles verricht naar producenten, importeurs en vertegenwoordigers van chemicaliën. Het naleefgedrag bleek goed te zijn. In 2015 wordt in het FORUM-kader gecontroleerd of bedrijven geen stoffen meer gebruiken die verboden zijn (tenzij deze voorzien zijn van een autorisatieverklaring).

De bestaande samenwerking tussen de inspectie en de Douane op het terrein van handel in ozonlaag-afbrekende stoffen is uitgebreid met gezamenlijke acties in het toezicht op de handel in gefluoreerde broeikasgassen.

explosiegevaarlijke stoffen

handhaving

dienstverlening

dienstverlening explosiegevaarlijke stoffen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	1.355	1.300	1.893
afhandeling meldingen	5.080	6.700	7.380

toezicht

toezicht explosiegevaarlijk stoffen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
objectinspecties			
• vuurwerk	336	425	262
• civiele explosieven	129	150	128
administratiecontroles			
• vuurwerk	64	75	11
audits	0	0	
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS			240
• vuurwerk		50	
• civiele explosieven		150	

Er zijn in 2014 minder administratieve controles uitgevoerd vanwege een wijziging in de manier van toezicht. De administratieve controles kennen een diepgaander karakter (gericht op het inzicht verkrijgen van de handelsstromen) dan voorheen.

explosiegevaarlijke stoffen
De inspectie constateerde, evenals voorgaande jaren, dat grofweg 20% van het onderzochte vuurwerk niet voldoet aan de wet- en regelgeving. Het toezicht richtte zich op de verantwoordelijke importeurs waarbij naast strafrechtelijke ook bestuursrechtelijke mogelijkheden werden aangewend, om een betere naleving af te dwingen.

Bij bestuursrechtelijke sancties is de importeur gedwongen op zijn kosten het onveilige vuurwerk van de markt te halen en te vernietigen. Hier blijkt een zwaardere prikkel van uit te gaan.

In de handelsketen zijn ook in 2014 afgekeurde partijen (consumenten)vuurwerk aangetroffen. Zwaar en illegaal vuurwerk wordt steeds vaker via het internet besteld en per postpakket verzonden. De inspectie sloot een convenant met PostNL over de uitwisseling van gegevens (o.a. gegevens van geadresseerden/afzenders) over het vervoeren van onveilig consumenten vuurwerk per postpostpakket. In 2015 wordt ook met andere postpakketbedrijven een dergelijk convenant afgesloten.

In het laatste kwartaal van 2014 is gestart met diepgaande administratieve controles bij importeurs van vuurwerk. Handelsstromen binnen de vuurwerkketen zijn inzichtelijk gemaakt. Daarbij is ook in de financiële administratie gecontroleerd of afgekeurde partijen vuurwerk ook daadwerkelijk uit de markt gehaald en vernietigd zijn en dus niet weglekken naar het illegale circuit. Het toezicht daarop is in 2014 geïntensiveerd en dit wordt in 2015 gecontinueerd.

Begin 2014 zijn alle importeurs van vuurwerk tijdens een bijeenkomst er op gewezen dat zij een kwaliteitsslag moeten maken. In het verleden werden uitsluitend strafrechtelijke instrumenten gebruikt bij de handhaving. De inspectie kondigde de geïntensiveerde handhaving aan en gaf aan dat vanaf 1 september 2014 ook bestuursrechtelijke instrumenten (last onder dwangsom) ingezet zouden worden.

De inspectie startte twintig procedures tot het opleggen van een last onder dwangsom op. Naar aanleiding van ingebrachte zienswijzen is bij drie zaken de procedure niet verder doorgezet. Alle overige procedures lopen nog (fase van het kenbaar maken van een zienswijze of de fase van bezwaar/beroep). In totaal gaat het om 122.848 kg vuurwerk met een totaalbedrag aan dwangsommen van € 1.627.650.

In 2014 zijn in het kader van de Wecg 43 waarschuwingsbrieven verstuurd.

interventies explosiegevaarlijke stoffen	aantal
voorlichting geven	1
waarschuwing	45
last onder dwangsom	20
PV of preweeg (opsporing)	35

samenwerking

De inspectie heeft in 2014 internationale initiatieven opgezet om informatie en ervaringen uit te wisselen. Daarnaast zijn tussen de politie en de inspectie werkafspraken gemaakt over de afstemming van de Wet Wapens en de Munitie en de Wecg, om de administratieve lasten van ondertoezichtstaanden (herladers) te beperken.

Inlichtingen- en Opsporingsdienst

opsporing

afval/EVOA	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
signalen	32	30	29
preweegdocumenten	7	6	7
TCI-pv's	3	15	9
analyses	0	0	0
pv's (eindopsporingsonderzoeken)	3	3	1

bodem	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
signalen	25	25	25
preweegdocumenten	4	6	4
TCI-pv's	3	10	10
analyses	0	0	0
pv's (eindopsporingsonderzoeken)	1	2	2

gevaarlijke stoffen	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
signalen	5	10	12
preweegdocumenten	3	3	2
TCI-pv's	2	15	3
analyses	0	1	0
pv's (eindopsporingsonderzoeken)	1	1	0

woningbouwcorporaties	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
signalen	10	14	7
preweegdocumenten	2	3	4
TCI-pv's	0	5	1
analyses	0	0	0
pv's (eindopsporingsonderzoeken)	2	2	2

vrije ruimte	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
signalen	15	30	10
preweegdocumenten	2	1-3	2
TCI-pv's	0	10	2
analyses	1	1	1
pv's (eindopsporingsonderzoeken)	3	2	2

afpakken	realisatie 2013 (* €1.000)	planning 2014 (* €1.000)	realisatie 2014 (* €1.000)
wederrechtelijk verkregen voordeel	1.300	3.200	3.993
daadwerkelijk gelegd beslag	2.080	2.500	40

De IOD toetste naast bovenstaande nog 259 'Kwalibo-erkenningen'.

Het Team Criminele Inlichtingen (TCI) heeft vanaf begin 2014 drie fte's (runners) aan bezetting gewonnen. De inzet van deze runners is beperkt gebleven vanwege het volgen van de basisopleiding. Het team is nog niet volledig op sterkte en zal daarom nog groeien.

Over de hele linie zijn er door het TCI minder tactische signalen verstrekt, wat bij sommige thema's leidde tot een lager aantal signalen. Na een hausse aan signalen in eerdere jaren inzake woningcorporaties, lijkt dat aantal in 2014 te stabiliseren. Vanuit het reguliere toezicht worden minder signalen doorgezet naar de IOD door een verbeterde invulling van de bestuurlijke handhaving. Het aantal signalen(30) in de vrije ruimte lijkt te hoog ingeschat; dit is in de planning voor 2015 bijgesteld.

Nationaal wordt er nauw samengewerkt met de andere onderdelen van de inspectie, maar ook met partners als politie, bijzondere opsporingsdiensten, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Nederlandse Mededingingsautoriteit, het Functioneel Parket, het Nederlands Forensisch Instituut, de Belastingdienst/Douane.
De IOD levert vooral een aanzienlijke bijdrage in het nationale informatienetwerk op het gebied van de opsporing van milieucriminaliteit. Vooral bij grensoverschrijdende illegale afvalstromen en bodem/grond wordt een voortrekkersrol vervuld in de samenwerking en informatiedeling op die thema's met de andere opsporingsdiensten.

De IOD onderhoudt een internationaal gerichte informatiepositie als het gaat om de georganiseerde handel in illegaal vuurwerk en grensoverschrijdende illegale afvalstromen.
Daarnaast worden regelmatig medewerkers van de IOD met bijzondere expertise aan de partners uitgeleend om te ondersteunen bij opsporingsonderzoeken en voor het geven van specifieke opleidingen.

Er is een substantiële bijdrage geleverd in de vorm van informatieverstrekking aan de parlementaire enquêtecommissie Woningcorporaties.

5. transport gevaarlijke stoffen

Naar aanleiding van de in 2014 uitgevoerde reguliere (object) inspecties in de transportmodaliteiten en de inspecties op de risicovolle bedrijven, blijkt de naleving nagenoeg gelijk te liggen vergeleken met voorgaande jaren. Alleen het aantal geconstateerde overtredingen op het spoor lag vergeleken met vorig jaar lager (10% in 2013 en 5% in 2014).

vergunningverlening

vergunningen en erkenningen transport gevaarlijke stoffen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal vergunningen	180	290	157
% binnen kwaliteitsnorm	90	90	

handhaving

dienstverlening

dienstverlening transport gevaarlijke stoffen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	1.193	1.300	1.498
afhandeling meldingen	89	100	215

toezicht

toezicht transport gevaarlijke stoffen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
convenanten*	5	5	6
aantal domeinspecifieke inspecties:			
objectinspecties			
• rail- en wegvervoer	3.715	1.140	2.168
• luchtvaart	2.048	550	1.536
• zee/binnenvaart	1.476	400	1.363
• boord-boord overslag gevaarlijke stoffen en ontgassen van tankschepen	*	100	71
• gevaarlijk afval, omhullingen, stoffen en classificatie, kernenergiewet en Iers afval		-	490
administratiecontroles	250	200	545
audits			
• erkende instanties	2	7	11
• gevaarlijke stoffen bedrijven	42	25	22
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS			633

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

In 2014 heeft een groot deel van het toezicht van de inspectie op gevaarlijke stoffen zich gericht op de breedte van de groep van ondertoezichtstaanden (bedrijven) die zich bevinden in de keten van het (vervoer) van gevaarlijke stoffen. Hierbij zijn ook bedrijven en activiteiten gecontroleerd die zich bevinden op logistieke knooppunten. Naast de reguliere inspecties (objectinspecties) op de transportmodaliteiten (weg, spoor, binnenvaart, zeevaart en luchtvaart) was een groot deel van het toezicht van de inspectie gericht op het in kaart brengen van het naleefgedrag van de ondertoezichtstaande op de hoofdonderwerpen ‘omhullingen’, ‘afvalstoffen’ en ‘stoffen en classificatie’.
Het aantal uitgevoerde objectinspecties en administratiecontroles is hoger uitgevallen dan gepland door de wijze waarop een aantal thematische inspecties in de transportdomeinen zijn uitgevoerd. Het betrof in die gevallen minder tijdrovende inspecties.

transport gevaarlijke stoffen over de weg
Bij 1.729 integrale inspecties in het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg constateerde de inspectie bij 601 inspecties één of meerdere overtredingen van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs), het ADR en/of het Arbeidstijdenbesluit vervoer (Atbv). In 35% van de gevallen was het vervoer niet volgens de regels. Hiervan waren 595 overtredingen (60%) van de risicocategorie I, 218 overtredingen (22%) van de risicocategorie II en 183 overtredingen (18%) van de risicocategorie III (risicocategorie I, II en III leveren respectievelijk ernstige, minder ernstige en geen gevaren op voor de openbare veiligheid). Het toezicht op het risico ‘het vervoeren langs niet toegestane routes of door tunnels’ maakt onderdeel uit van het reguliere toezicht van de inspectie. Bij het ‘vervoeren langs niet toegestane routes’, meer specifiek op het niet mijden van de bebouwde kom, zijn achttien overtredingen geconstateerd, waarbij in negen gevallen een proces-verbaal is opgemaakt en in negen gevallen een waarschuwing is gegeven. Met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke stoffen door tunnels stelde de inspectie dertien overtredingen vast, waarbij in alle gevallen een proces-verbaal is opgemaakt.

Naar aanleiding van vastgestelde overtredingen tijdens weginspecties zijn bij 57 laboratoria bedrijfsinspecties uitgevoerd naar het vervoer van monsters van gevaarlijke stoffen vanaf en naar laboratoria. Hierbij zijn diverse overtredingen vastgesteld, zoals het niet-aanstellen van een veiligheidsadviseur, niet of onvoldoende opleiding van het personeel, onjuiste of onvolledige vervoerdocumenten, geen of onjuiste etikettering van verpakkingen, onjuiste verpakkingen en onjuist gebruik van verpakkingen en het vervoer van een mengsel van salpeterzuur en zoutzuur (koningswater) dat niet over de weg mag worden vervoerd.

Naast de gevaarlijke stoffenregelgeving (ADR) werd gelijktijdig gecontroleerd op de technische staat van voertuigen (Wegenverkeerswet). De controles zijn uitgevoerd in samenwerking met de politie en de RDW. Totaal zijn er 310 voertuigen gecontroleerd, waarbij bij 211 voertuigen (68%) een overtreding is geconstateerd. De overtredingen betroffen diverse technische gebreken, zoals een defecte/ondeugdelijke reminrichting, breuken/scheuren in het chassis en bij de wielophanging.

transport gevaarlijke stoffen over het spoor
In 2014 heeft de inspectie 445 inspecties uitgevoerd naar het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor. Bij 21 inspecties (5%) constateerde de inspectie één of meerdere overtredingen. In tien gevallen is een proces-verbaal opgemaakt en er werden 11 waarschuwingen gegeven.
Het Informatiesysteem Gevaarlijke Stoffen (IGS) op het spoor, tot stand gekomen naar aanleiding van de ethanolbrand op Kijfhoek in 2011, moet voorzien in actuele informatie van gevaarlijke stoffen op het hoofdspoor. Uit controles van de inspectie bleek dat deze informatie nog niet overal actueel is.
De inspectie heeft bij haar reguliere inspecties intensief gecontroleerd op het juiste gebruik van het IGS en overleg gevoerd met alle betrokken spoorpartijen (ProRail, Keyrail en vervoerders).

transport gevaarlijke stoffen over het water
Het vervoer van gevaarlijke afvalstoffen vanuit Ierland en Engeland die via de Rotterdamse haven worden aangevoerd, blijft voortdurende aandacht vragen in het toezicht door de inspectie. Tijdens de uitgevoerde inspecties waarbij de zeecontainers volledig zijn gelost, zijn diverse overtredingen geconstateerd. Er zijn totaal elf inspecties uitgevoerd, waarvan acht inspecties met achttien overtredingen.
Dit varieerde tot vijfmaal onjuiste kenmerking van verpakkingen en/of de container, viermaal onjuiste documentatie, driemaal ondeugdelijke en/of lekkende verpakkingen, driemaal onjuiste etikettering, tweemaal onjuiste classificatie en eenmaal geen juiste stuwage. In alle gevallen is een proces-verbaal opgemaakt, waarvan tweemaal een proces-verbaal tegen de afzender vanwege lekkende verpakkingen

In 2014 zijn 144 zeeschepen geïnspecteerd op het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het overtredingpercentages van deze inspecties bedraagt 28%. Een deel van de tankcontainers wordt op basis van risicoprofielen geselecteerd en geïnspecteerd. In totaal zijn 504 van deze containers geïnspecteerd. Het overtredingpercentage bedraagt 78%. Verder zijn er nog 303 containers, tankcontainers en roll-on-roll off trailers met containers op de terminals geïnspecteerd. Het overtredingpercentage voor deze inspecties bedraagt 49%.

In 2014 zijn 254 binnenvaartschepen geïnspecteerd op het vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren. Het overtredingpercentage van deze inspecties bedraagt 60%. Een belangrijk deel van deze overtredingen heeft betrekking op het onvolledig invullen van de controlelijst voor het laden en lossen, de opleiding van de bemanning, de vervoersdocumentatie en de registratie van de vereiste meetresultaten.

transport gevaarlijke stoffen door de lucht
Naast de reguliere inspecties en audits trad de inspectie veelvuldig op naar aanleiding van 1.030 meldingen die zij ontving over onregelmatigheden van zendingen met daarin gevaarlijke stoffen.
Het betrof meldingen en onregelmatigheden op het gebied van documentatie, verpakkingen tot aan foutief verstuurde gevaarlijke stoffen. In een groot aantal gevallen leidde dit tot extra inspecties. Zo onderschepte de inspectie, in samenwerking met de douane, twee grote partijen met lithium-ion batterijen. Het betrof twee binnenkomende zendingen met in totaal ca. 2000 laptopbatterijen bestemd voor particulieren in geheel Europa. Bij controle is gebleken dat deze niet correct door de lucht waren vervoerd voor wat betreft verpakken, markeren, etiketteren, documenteren en beproeven. Op kosten van de afzender zijn deze batterijen vernietigd en is een proces-verbaal tegen de afzender opgesteld.

toezicht op bedrijven en instellingen die met gevaarlijke stoffen werken
In het kader van het toezicht op risicovolle bedrijven (Brzo bedrijven) controleerde de inspectie 95 bedrijven. Hierbij werd in 39% van de gevallen overtredingen vastgesteld, onder meer op het gebied van vervoersdocumenten, verpakkingen en vereiste opleidingen van het personeel. Bij twee bedrijven is proces-verbaal opgemaakt in verband met het ontbreken van een veiligheidsadviseur en bij twee bedrijven is een voornemen last onder dwangsom opgelegd in verband met de overige overtredingen.

In navolging van de inspecties in 2012 zijn bij 42 ziekenhuizen controles uitgevoerd op de naleving van de voorschriften voor ziekenhuisafval en diagnostische monsters. Alle gecontroleerde ziekenhuizen hebben inmiddels een veiligheidsadviseur aangesteld. Ook is er een verbetering van de etikettering van verpakkingen. Het aantal overtredingen bij de classificatie van ziekenhuisafval is nagenoeg hetzelfde gebleven en 62% van de onderzochte ziekenhuizen had hun personeel niet of onvoldoende opgeleid. Het aantal overtredingen had ook te maken met het verkeerd verwijderen van afval, zoals gebruikte injectienaalden die tussen het glasafval werden aangetroffen. Zeven ziekenhuizen bleken eerder vastgestelde overtredingen niet of onvoldoende te hebben verholpen. Voor deze ziekenhuizen stelde de inspectie een apart handhavingstraject in.

Aan het einde van 2014 is vanuit het buitenland een eerste ebola patiënt voor behandeling overgebracht naar het UMC. Al het besmette afval dat afkomstig is van deze patiënt is ter verwerking vervoerd naar de ZAVIN te Dordrecht. Op grond van alle meldingen die zijn gedaan aan het Meld- en Informatiecentrum van de inspectie is elk vervoer begeleid door de inspectie en is ook gecontroleerd of er is voldaan aan alle voorschriften van het ADR en de eisen die zijn gesteld op grond van een voor dit vervoer in internationaal verband afgesloten multilaterale overeenkomst.

Op de volgende drie onderwerpen met de hierbij aangegeven resultaten, is een nalevingsmeting gedaan op het vervoer van gevaarlijke stoffen waarbij de volgende bedrijven prioritair zijn betrokken:

1. *oplosmiddelen in de transportketen*
   Het toezicht van de inspectie was gericht op de reinigingsmiddelenindustrie, landbouwchemicaliën-industrie en de verf-/vernis- en drukinktindustrie. In de keten van oplosmiddelen (van productie en import via distributie tot eindgebruiker) blijken deze stoffen in circa 90% van de onderzochte gevallen wel te zijn ingedeeld, geëtiketteerd en verpakt conform de vervoerseisen. De beschreven vervoerseisen in de Veiligheidsinformatiebladen bleken echter lang niet altijd juist te zijn. Daardoor konden bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen verpakt worden in verkeerde verpakkingen, met risico's voor mens en milieu. Ook op andere aspecten bleek het merendeel van de Veiligheidsinformatiebladen fouten te bevatten, waardoor de ontvanger van gevaarlijke stoffen onvoldoende of onjuist geïnformeerd werd over de gevaarsaspecten van de stoffen. In de komende jaren zal extra aandacht gegeven worden aan de juistheid van de Veiligheidsinformatiebladen.
2. *vullers en vervoer van licht ontvlambare vloeistoffen met tankcontainers*
   Het toezicht van de inspectie was gericht op de doelgroep die aan het begin van de keten staat, te weten 'de vullers', en op het vervoer van de in Nederland inkomende tankcontainers. Bij de 119 inspecties op het inkomend containervervoer werd bij 41% een of meerdere overtredingen geconstateerd. Bij de twintig administratiecontroles die zijn uitgevoerd bij de vullers van de licht ontvlambare vloeistoffen waren twaalf bedrijven in overtreding, waarvan 30% met minder dan drie overtredingen en 30% met drie of meer overtredingen.
3. *professionele inzamelaars van gevaarlijke bedrijfsafvalstoffen*
   Het toezicht van de inspectie was gericht op de afzenders en inzamelaars van gevaarlijke afvalstoffen en op uitgaande transporten met afval vanaf de inrichting. Bij de 49 bezochte bedrijven en de 83 object-inspecties zijn totaal 85% overtredingen geconstateerd op het gebied van classificatie, verpakkingen en opleidingen van personeel.

incidentafhandeling en onderzoek

Naar aanleiding van de wettelijke verplichting van het melden van incidenten bij het vervoer van gevaarlijke stoffen heeft de inspectie 73 meldingen ontvangen van incidenten vervoer gevaarlijke stoffen over de weg en 37 meldingen van incidenten vervoer gevaarlijke stoffen over het spoor. Van de wettelijke verplichting van het rapporteren van incidenten bij het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn totaal 21 rapportages opgestuurd aan het Meld- en Informatiecentrum van de inspectie. Van deze meldingen/rapportages heeft de inspectie twee ongevalonderzoeken uitgevoerd. Dit betrof de aanrijding van een goederenwagon op het emplacement Onnen en een lekkage van een reservoirwagen van acrylnitril op Kijfhoek. Daarnaast zijn negen onderzoeken gedaan naar incidenten met lekkende tankcontainers, lekkende reservoirwagens, een gevaarlijke reactie van een gevaarlijke stof in een IBC en incidenten die verband hielden met onjuiste laad- en losprocedures.

In het goederenvervoer per binnenvaart werden zestien incidentmeldingen ontvangen over gevaarlijke stoffen. Daarvan hadden er twee betrekking op overbelading, vier op het niet naleven van wet- en regelgeving, vier op lekkage als gevolg van een ondeugdelijke installatie en drie op beschadigde containers. Vanuit de koopvaardij ontving de inspectie 68 incidentmeldingen met gevaarlijke stoffen. Daarbij ging het 23 keer om lekkage, waarvan twaalf keer over een lekkende container, zeven keer een lekkende

installatie en vier keer een menselijke bedieningsfout. Daarnaast hadden nog zestien meldingen betrekking op beschadigde (tank)containers en twee op onjuiste stuwage/segregatie. De overige meldingen betroffen een veelheid aan oorzaken waaronder zes keer beschadigde boxcontainers, vier keer technische problemen, twee keer niet naleven van wet- en regelgeving en twee keer bedieningsfouten.

Van de 68 meldingen over koopvaardijschepen vervoerden er 48 gevaarlijke stoffen en in 44 gevallen was de gevaarlijke stof aanleiding voor de melding. De 48 meldingen over gevaarlijke stoffen betroffen ging het lekkage (23 keer lekkende containers), lekkende installatie (zeven) en menselijke bedieningsfouten (vier). Daarnaast hadden nog zestien meldingen betrekking op beschadigde (tank)containers en twee op onjuiste stuwage/segregatie. De twintig overige meldingen betroffen een veelheid aan oorzaken waaronder: beschadigde boxcontainers (zes), technische problemen (vier), niet naleven van wet- en regelgeving (vier) en bedieningsfouten (twee).

samenwerking

In samenwerking met Euro Contrôle Route (ECR) heeft de inspectie een internationale controle actie gecoördineerd op het vervoer van verpakte gevaarlijke stoffen. Hieraan hebben in totaal acht landen (Zweden, Roemenië, Tsjechië, Litouwen, Polen, Spanje, België en Nederland) deelgenomen. De resultaten van deze controles zijn door de inspectie gepresenteerd in de vergadering van de Working Group on checks of Transport of Dangerous Goods by Road die in het kader van de controlerichtlijn 95/50/EG in november te Boedapest (Hongarije) werd gehouden. Internationaal blijken er nog grote verschillen te zijn in de wijze van uitvoering van het toezicht op het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals de wijze van sanctionering en maatregelen die worden genomen bij geconstateerde overtredingen, verschillen in bevoegdheden en registratie van de resultaten van de controles alsmede grote verschillen in opleidingen van eigen controlepersoneel.

6. water, bodem en bouwen

De minister voor Wonen en Rijksdienst heeft per januari 2014 het volkshuisvestelijk toezicht op woningcorporaties ondergebracht bij de inspectie, vooralsnog op tijdelijke basis. De bestaande taak is met de daarbij behorende mensen overgekomen.

Vanaf juni 2014 voert de inspectie de vergunningverlening en het toezicht op de eigen werken van Rijkswaterstaat geheel zelfstandig uit.

In een aantal voorlichtingbijeenkomsten met brancheorganisaties en de belangrijkste vertegenwoordigers in het werkveld heeft de inspectie haar rol en haar werkwijze verduidelijkt. Met deze bijeenkomsten, die in 2014 vooral waren gericht op de doelgroepen op het gebied van waterveiligheid, bodem en woningcorporaties vergrootte de inspectie haar zichtbaarheid en droeg zij langs die weg bij aan de naleving.

De gewijzigde handhavingsaanpak in het producttoezicht, waarbij objectinspecties worden gecombineerd met meer inspecties op bedrijfsniveau, bleek meer effect te sorteren.

Het doorvoeren van de ILT-interventiestrategie in het gehele werkveld van het domein betekende soms een wijziging in de voordien standaard vastgelegde sanctie maar betekende ook een overgang naar maatwerk; de inspecteur krijgt daarbinnen meer ruimte om een passende, tot naleving leidende, maatregel vast te stellen.

Naleving door de drinkwaterbedrijven is zoals altijd ook in 2014 erg hoog. De interventies die in dit taakveld zijn opgelegd hebben betrekking op bedrijven met een eigen drinkwaterwinning.
In 2014 sloot de inspectie een handhavingsconvenant met Waterleiding Maatschappij Limburg (WML), het eerste convenant in dit domein.

De inspectie stelde opnieuw een groot nalevingstekort vast in de naleving van de regels rond het voorkomen van legionella. De inspectie richt haar toezicht bewust op de meest risicovolle doelgroepen en gaat in 2015 starten met handhavingscommunicatie. De verwachting is dat dit de naleving zal bevorderen.

Een aantal aandachtsvelden is nog zo nieuw dat er nog geen uitspraken gedaan kunnen worden over de mate van naleving of de invloed van het toezicht daarop. (eigen werken RWS, toezicht woningcorporaties en toezicht waterveiligheid). In het werkveld bodem zien we dat bij bedrijven en brancheverenigingen de aandacht voor naleving groeit nu de inspectie een aantal jaren zichtbaar is in het veld.

Rijkswaterstaat

Het taakveld Eigen Werken RWS heeft in 2014 een belangrijke verandering ondergaan. Vanaf 1 juni 2014 is de verantwoordelijkheidsverdeling bij vergunning en handhaving over de Eigen Werken van RWS volledig ontvlochten. De ondersteunende werkzaamheden die RWS voor de inspectie uitvoerde zijn daarmee per 1 juni 2014 vervallen. Het toezicht op de eigen werken van RWS richt zich op RWS en op door RWS gecontracteerde aannemers (toezicht en vergunningverlening).

De inspectie organiseerde een speciale voorlichtingsbijeenkomst voor aannemers die vaak werken in opdracht van RWS. Doel hiervan was de bedrijven vertrouwd te maken met de nieuwe rol van de inspectie bij vergunningverlening en toezicht op Eigen Werken RWS.

vergunningverlening

vergunningen Rijkswaterstaat	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
vergunningen eigen werken Rijkswaterstaat	20	20	7
% afgifte binnen wettelijke norm	75	90	75

Het aantal vergunningaanvragen was in 2014 lager dan vanuit de historische gegevens werd verwacht. Een reden kan zijn dat door aanpassing van de regelgeving meer activiteiten vallen onder algemene regels waarvoor de vergunningplicht is komen te vervallen. Daarnaast zijn inmiddels veel grote projecten (Ruimte voor de Rivier) in uitvoering en vergund, waardoor ook een afname van het aantal vergunning-aanvragen kan worden verklaard.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening Rijkswaterstaat	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	35	2.600	73

toezicht

toezicht Rijkswaterstaat	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
objectinspecties	24	40	50
administratiecontroles	421	180	271

De volledige ontvlechting van de verantwoordelijkheden in het toezicht tussen inspectie en Rijkswaterstaat heeft geleid tot een stijging van het aantal inspecties in 2014.

interventies Rijkswaterstaat	
collectieve communicatie	zie tekst
voorlichting geven	2
waarschuwing	20
last onder dwangsom	5

waterveiligheid

Vanaf 1 januari 2014 is de inspectie met de wijziging van de Waterwet formeel de rijkstoezichthouder op de primaire waterkeringen. Dit toezicht is tweeërlei:

- toezicht op de periodieke toetsing aan de wettelijke veiligheidsnormen;
- toezicht op de zorgplicht voor de primaire waterkeringen.

toezicht

toezicht waterveiligheid	**planning 2014**	**realisatie 2014**
audits (pilot)	12	12
aantal geïnspecteerde waterkeringbeheerders	12	12

In 2014 lag bij het toezicht op de hoogwaterveiligheid (conform plan) de nadruk op het ontwikkelen van een vorm van (systeem)toezicht op de zorgplicht. Daarvoor is een inspectieprogramma uitgevoerd dat gebaseerd was op twaalf pilotinspecties in de vorm van audits met reality checks.
Bij de pilotinspecties stonden activiteiten zoals beschreven in het Kader Zorgplicht Primaire Waterkeringen (2014, Directoraat Generaal Ruimte en Water (DGRW)) centraal. De pilotinspecties zijn geëvalueerd met het oog op het inspectieprogramma (wederom pilots) voor 2015. De inspectie heeft ook de ervaringen met het Kader Zorgplicht gedeeld met beleid (DGRW). Gezien het pilotkarakter van de inspecties zijn geen correctieve interventies gepleegd. Wel is vooraf een informatieve startbijeenkomst georganiseerd voor alle waterkeringbeheerders en zijn de individuele waterkeringbeheerders waarbij pilots zijn uitgevoerd, geïnformeerd over de resultaten van de audits en de inspectieoordelen.

interventies waterveiligheid	
collectieve communicatie (startbijeenkomst)	1
voorlichting geven (inspectiebrieven en –verslagen)	12
bestuurlijk gesprek	1

drinkwater

vergunningverlening

vergunningen drinkwater	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
goedkeuren meetprogramma's	12	10	17
goedkeuren leveringsplannen	10	0	0
% afgifte binnen behandelnorm	90	95	95

De inspectie heeft in 2014 de meetprogramma's die door de drinkwaterbedrijven worden gehanteerd beoordeeld en goedgekeurd (10). Daarnaast is een aantal (7) meetprogramma's van eigen winningen beoordeeld en goedgekeurd, die in het verleden bij het toezicht werden afgehandeld.

De goedkeuring van leveringsplannen vindt slechts één keer per vier jaar plaats.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening drinkwater	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
afhandeling vragen	12	300	214
afhandeling meldingen	10	140	338

toezicht

toezicht drinkwater	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
convenanten*	0	3	1
administratiecontroles	142	275	471
audits voor een convenant	12	3	18
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS	0	100	200

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

Het convenanttraject is met drie drinkwaterbedrijven gestart. Dit heeft bij één bedrijf geleid tot het daadwerkelijk afsluiten van een convenant. Met de twee andere bedrijven zal naar verwachting in het begin van 2015 daadwerkelijk een convenant getekend worden.

interventies drinkwater	
waarschuwing	8
last onder dwangsom	7

legionella

handhaving

dienstverlening

dienstverlening legionella	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	833	1.000	1.465
meldingen legionella collectieve installaties	6.932	6.200	8.612

toezicht

toezicht legionella	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
collectieve installaties:			
convenanten		1	0
objectinspecties	46	70	102
administratiecontroles	1.175	2.500	2.384
audits		1	0
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		1.500	1.790

Bij het toezicht op legionellabeheer is al vele jaren sprake van een groot naleeftekort. In 2014 is de zichtbaarheid van de inspectie vergroot door bij een groot aantal ondertoezichtstaanden kortdurende inspecties uit te voeren. Het toezicht bestaat nu uit twee elementen. Preventieve controles op legionellabeheer door drinkwaterbedrijven en de inspectie en repressieve controles door de inspectie, wanneer er sprake is van besmetting. De inspectie inspecteert bij het preventieve toezicht specifieke doelgroepen. In 2014 waren dat de logiesverstrekkende bedrijven.

interventies legionella	
voorlichting geven	76
waarschuwing	125
last onder dwangsom	185
bestuursdwang	1
bestuurlijke strafbeschikking	11
schorsen/intrekken vergunning/certificaat/erkenning	1

bodem

handhaving

dienstverlening

dienstverlening bodem	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	230	300	231
afhandeling meldingen	299	350	278

Met de bodemsector zijn twee bijeenkomsten belegd waarin voorlichting werd gegeven over de rol van de inspectie en over de manier waarop vanuit die rol het toezicht op bodem is vormgegeven.

toezicht

toezicht bodem	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
objectinspecties	46	550	221
administratiecontroles	253	150	456
audits		3	0
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		700	483

Het toezicht op bodemgebied richt zich op bodemintermediairs en certificerende instellingen binnen het KWALIBO-stelsel. KWALIBO staat voor kwaliteitsborging in het bodembeheer en is opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit.

toezicht op Bodemintermediairs

1. toezicht op basis van signalen
   Een deel van het toezicht vindt plaats door behandeling van ingediende signalen door lokale toezichthouders en bedrijven bij het Toezichtloket Bodem van de inspectie. De ingediende signalen gaan veelal over overtredingen bij saneringen, samenvoegen van grond, partij-keuringen en bemonsteringen. Dit naleefbeeld is de afgelopen jaren vrij constant.

2. toezicht op milieuhygiënisch veldwerk
   Op basis van een risicoanalyse kiest de inspectie jaarlijks een aantal thema's waarop het toezicht zich richt. Milieuhygiënisch veldwerk is een van deze thema's. Milieuhygiënisch veldwerk moet representatief en reproduceerbaar worden uitgevoerd. Aan de hand van een administratiecontrole zijn kritische handelingen geïnspecteerd bij alle 161 voor deze werkzaamheid erkende bedrijven. Aansluitend op

deze inspectie is bij ruim 10% van deze bedrijven het veldwerk geïnspecteerd. Bij een kwart van de 161 geïnspecteerde bodemintermediairs is correctief geïntervenieerd. In 2013 werd bij deze doelgroep voor een andere werkzaamheid nog bij 85% van de bedrijven geïntervenieerd.

3. toezicht op het vervaardigen van de bouwstof granulaat (puinbrekers)
   Focus van deze thema-inspectie lag op de kwaliteit van uit bouw- en sloopafval vervaardigd granulaat. Bij bijna een kwart van de circa 180 bedrijven die met een mobiele installatie puin breken is een inspectie uitgevoerd.
   Bij ruim 80% van de bedrijven zijn geen overtredingen geconstateerd. Brancheverenigingen hebben hun leden vooraf voorbereid op deze inspecties.

4. toezicht op het vervaardigen van de bouwstof immobilisaat
   Immobilisatie is het binden van verontreinigde grond en minerale reststoffen voor hergebruik. Focus van de inspectie was of vervaardigd immobilsaat voldoet aan de samenstellings- en emissiewaarden. Bij een aantal bedrijven zijn monsters genomen om de kwaliteit van hun immobilisaat te controleren.

5. toezicht op de uitvoering en milieukundige begeleiding van bodemsaneringen
   Focus van deze inspectie lag op de aanwezigheid van kwaliteitsverantwoordelijke personen bij kritische werkzaamheden, de actualiteit en de volledigheid van het logboek, de beheersing van grondstromen en de functiescheiding bij bodemsaneringen. Het merendeel van de bedrijven in deze sector werd geïnspecteerd (ca. 160 inspecties).
   Deze inspectie is in het laatste kwartaal van 2014 gestart en loopt nog door in 2015. De eerste inspecties van saneringslocaties zijn gebaseerd op de planning die bij deze bedrijven is opgevraagd. Begin 2015 zal ook samengewerkt worden met regionale uitvoeringsdiensten. De inspectie pakt op deze wijze ook haar regierol actief op en hoopt daarmee de handhavingsketen te versterken.

toezicht op certificerende instellingen

Het toezicht op de certificerende instellingen in 2014 bestond uit twee onderdelen: audits bij vijf certificerende instellingen die kwaliteitsverklaringen afgeven voor bouwstoffen en verificaties bij vijf certificerende instellingen die bodemintermediairs certificeren en waarbij in een eerdere fase is geïntervenieerd.

interventies bodem	
collectieve communicatie	3
waarschuwing	84
last onder dwangsom	42
verscherpt toezicht	1
stilleggen van de activiteit/werk	1
bestuurlijk gesprek	1

productregelingen

handhaving

dienstverlening

Voor een aantal spelers in de markt van de verkeersproducten zijn twee bijeenkomsten belegd waarin voorlichting werd gegeven over de rol van de inspectie en de manier waarop het toezicht is vormgegeven. Daarbij werd niet alleen uitleg gegeven over de rol en taken van de inspectie, maar werd met de vertegenwoordigers van de ondertoezichtstaanden ook van gedachten gewisseld over de manier waarop een goede risicoselectie tot stand kan komen.

toezicht

toezicht productregelingen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
objectinspecties	4.408	8.000	2.984
afhandeling handhavingsonderzoek	12	40	19
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		2.500	1.348

De objectinspecties voor productregelingen bleken meer inzet te kosten dan gepland door de complexiteit van achterliggende documentatie voor telkens nieuwe productregelingen.
Het gaat hier om een groot aantal verschillende productregelingen waaronder bouwproducten, verkeersproducten en pleziervaartuigen.

Vooral in het producttoezicht is, op basis van de ervaringen van de voorgaande jaren, een stap gezet van het uitvoeren van alleen objectgerichte inspecties naar het uitvoeren van inspecties op bedrijfsniveau. Daarbij worden de resultaten van een aantal objectinspecties besproken met bedrijven die de producten in de markt zetten. Deze aanpak leidt tot een kleiner aantal inspecties dan gepland was, maar heeft tegelijkertijd veel meer effect.

interventies productregelingen	
collectieve communicatie	Zie tekst
voorlichting geven	5
waarschuwing	99
last onder dwangsom	9
stilleggen van de activiteit/werk	1
uit de handel nemen	6

volkshuisvestelijk toezicht op de woningcorporaties

handhaving

dienstverlening
Voor de nieuwe doelgroep de woningcorporatie werd een aantal verschillende bijeenkomsten georganiseerd: vier voorlichtingsbijeenkomsten op verschillende plaatsen in het land, en twee sessies waarin met bestuurders en met interne toezichthouders van woningcorporaties van gedachten werd gewisseld over de manier om in deze sector op een goede manier risico's te kunnen benoemen en inventariseren, om op basis daarvan meer proactief en risicogericht toezicht te kunnen gaan houden.

toezicht

toezicht woningcorporaties	planning 2014	realisatie 2014
convenanten		0
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		381

Het toezicht op de woningcorporaties bestond in 2014 uit (nagenoeg) uitsluitend vraaggestuurde activiteiten ('vergunningverlening' (verkoop/statutenwijzigingen) meldingen), WOB verzoeken etc). In het kader van het proactieve toezicht is een risicoanalyse ontwikkeld en uitgevoerd en zijn voorbereidingen getroffen voor de governance audits die in 2015 uitgevoerd gaan worden.

Alle corporaties hebben op basis van hun aangeleverde jaarverslagen een individuele oordeelsbrief ontvangen. Waar nodig zijn op basis hiervan vervolgtrajecten gestart.

ruimte

Het toezicht op de provincies vindt plaats in het kader van de borging van de nationale belangen in het provinciale ruimtelijke ordeningsbeleid. Het heeft betrekking op de correcte toepassing door de provincie van de eigen verordening en op de handelwijze van de provincie in geval van eigen bindende besluiten, zoals de structuurvisie en provinciale inpassingsplannen.

vergunningverlening (verklaring van geen bezwaar)

Om te voorkomen dat het vliegverkeer van en naar Schiphol hinder ondervindt van vogels en/of hoge gebouwen en objecten, gelden rond Schiphol beperkingen in het gebruik en de bestemming van gronden. Deze beperkingen zijn vastgelegd in het Luchthavenindelingsbesluit Schiphol. De inspectie kan in bijzondere gevallen ontheffing van deze beperkingen verlenen door het afgeven van een verklaring van geen bezwaar.
In 2014 heeft de inspectie 45 aanvragen (altijd van gemeenten) voor een verklaring van geen bezwaar ontvangen en afgerond. Van deze aanvragen zijn er 42 toegewezen en 3 afgewezen, omdat niet voldaan werd aan de vereisten.

verklaring van geen bezwaar	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
verklaring geen bezwaar	55	45	42
% afhandeling binnen behandelnorm	95	100	100

handhaving

dienstverlening

dienstverlening ruimte	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	80		64
afhandeling meldingen			5

onderzoek ruimte

Op het gebied van ruimte heeft de inspectie beleidsmonitoringonderzoeken uitgevoerd voor en op verzoek van het beleidsdepartement van Infrastructuur en Milieu. De rapportages zijn overgedragen aan de verantwoordelijke beleidsdirectie. In alle gevallen gaat het hier om onderzoek, niet om toezicht.

7. het railvervoer

Het aantal incidenten en letsels onder reizigers beweegt zich na het ongeval in Amsterdam Westerpark weer naar het niveau van de jaren die daaraan voorafgingen. Er zijn in 2014 geen dodelijke slachtoffers onder de reizigers en het personeel gevallen.

Op verzoek van de parlementaire enquêtecommissie Fyra leverde de inspectie een uitgebreid overzicht van alle interne en externe correspondentie en de besluitvorming over de indienststelling en het buiten dienst stellen van de V250. De extra vragen, bijvoorbeeld over het leveren van aanvullende documenten, zijn beantwoord. Een aantal medewerkers van de inspectie is eind 2014 gehoord in een besloten bijeenkomst.

De Tweede Kamer ontving de volgende onderzoeksrapporten van de inspectie over: de ontsporing van een goederentrein bij Borne, het verscherpt toezicht op NS Reizigers en ProRail naar aanleiding van de botsing te Amsterdam Westerpark en de fysieke kwaliteit van de spoorinfrastructuur, PGO-rapport, rapport ontsporing Hilversum en het buiten gebruik nemen van de sporen Den Haag/Rotterdam.

vergunningverlening

vergunningverlening railvervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
hoofdspoor			
aantal bedrijfs- en materieel vergunningen	117	170	253
infravergunningen	32	30	16
machinistenvergunningen	2.695	700	1.354
% binnen kwaliteitsnorm		90	86
lokaal spoor			
aantal verklaringen VZS beheerder en vervoerder	-	1	0

In het rapport ‘Proces van vergunningverlening voor de Fyra V250-trein’ (ook wel: Horvat-rapport) is de rol van de inspectie in het vergunningverleningsproces van de V250 beoordeeld. Geconcludeerd wordt dat de inspectie zich heeft gehouden aan de aan haar verstrekte wettelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De door Horvat aanbevolen scheiding tussen vergunningverlening en handhaving is in 2012 doorgevoerd. De aanbevolen intensivering van het toezicht betekent dat vergunde bedrijven ten minste eenmaal per jaar worden onderworpen aan een handhavingsaudit, zo ook in 2014.

De audit die de inspectie bij NedTrain uitvoerde in het kader van de aanvraag van het veiligheidsattest leidde tot een aanvraag van duizend nieuwe machinistenvergunningen. Door deze ontwikkeling oversteeg het aantal verleende machinistenvergunningen het geplande aantal. Deze aanvragen zijn binnen de gestelde termijnen afgehandeld.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening railvervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	1.683	50	253
afhandeling meldingen	104	100	16

passagiersrechten railvervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal klachten	47	50	52
% binnen de norm	95	95	95

toezicht

toezicht railvervoer en kabelbanen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal convenanten*	1	1	1
objectinspecties (incl. kabelbanen)	4.409	2.100	2.168
waarvan t.b.v. I-SZW	-	60	60
audits	70	185	168
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS			
• railvervoer		150	150
• kabelbanen		22	22

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

Naast het reeds afgesloten convenant met Railalert zijn er in 2014 geen nieuwe handhavingsconvenanten afgesloten. Bedrijven binnen de spoorbranche zijn verplicht intern onafhankelijk toezicht in te stellen. De ondertoezichtstaande bedrijven zijn daarmee bezig. Zodra dat gerealiseerd is, is de intentie om te komen tot convenanten.

PGO-rapport

De inspectie bood in april 2014 haar bevindingenrapport naar aanleiding van een grootschalige inspectie in 2013 van 1.500 spoorobjecten aan de Tweede Kamer aan. De inspectie concludeert in het rapport dat er geen gevaarlijke situaties zijn aangetroffen op het spoor maar dat er wel diverse verbeterpunten zijn. Zo moet ProRail veiligheid een prominentere plaats geven bij de aanbesteding en de uitvoering van klein onderhoud aan de spoorweginfrastructuur. Ook moet ProRail volgens de inspectie de informatievoorziening over het spoor en het onderhoud verbeteren en beter zicht krijgen op de actuele staat van het onderhoud van de infrastructuur. Ook wordt van de spoorbeheerder verlangd dat hij meer regie neemt bij het sturen op kwaliteit en veiligheid. ProRail heeft voor het uitvoeren van de verbeterpunten een plan van aanpak aan de inspectie gepresenteerd. De inspectie volgt de vorderingen via de reguliere inspecties.

eerste rapport over fysieke kwaliteit van de Nederlandse spoor-infrastructuur

De inspectie voerde ruim 2.500 inspecties uit op spoor- en wisselconstructies, overwegen, de beveiliging, de energievoorziening (oa de bovenleiding), spoorbruggen en -tunnels. Dit is gebeurd in de onderhoudsgebieden Zeeland, Eemland, Gelre, Rotterdam en Betuweroute. In totaal voldeed 85% van de spoorobjecten aan de onderhoudsnormen van ProRail. Het grootste deel van de spoorinfrastructuur is daarmee van voldoende kwaliteit. Dit betekent niet dat bij de overige 15% de veiligheid in het geding is. De rapportage met de bevindingen is op 28 mei 2014 naar de Tweede Kamer gestuurd en geeft gevolg aan de aanbeveling van de parlementaire onderzoekscommissie Kuiken uit 2012 om één keer in de vijf jaar de fysieke kwaliteit van het spoor te laten controleren door een onafhankelijke partij, aanvullend op de kwaliteitsborging door ProRail. In 2019 volgt een tweede rapportage.

De resultaten van inspecties en onderzoeken naar de fysieke kwaliteit van de Nederlandse spoorinfrastructuur duiden er op dat de kwaliteit in de meeste gevallen voldoet aan de specificaties. ProRail heeft verbeteringen aangebracht in de wijze van vastleggen van de eigen (afkeurings)normen van materieel en

de daaraan verbonden (infra-)onderhoudscontracten. Omdat de kwaliteit van het spoor van groot belang is voor de veiligheid blijft de inspectie nadrukkelijk aandacht besteden aan de vastlegging van deze normen en zal zij toezien op de door te voeren verbeteringen.

verscherpt toezicht op ProRail en NS-Reizigers (NSR)
NSR en ProRail hebben in 2013 en 2014 onder verscherpt toezicht gestaan. Eind 2014 waren nog niet alle overtredingen opgeheven die waren geconstateerd in het onderzoek naar aanleiding van het botsen van twee reizigerstreinen bij Amsterdam Westerpark in 2012. Twee procent van het totaal aantal treinen wordt door de verkeersleiding van ProRail nog steeds niet conflictvrij gepland. Hierdoor zijn er dus nog steeds risico's in de dienstregeling. Het verscherpt toezicht op ProRail en NS blijft daarmee nog van kracht.

stoptonend sein (STS-)passages.
Hoewel er nog steeds een dalende trend is in het aantal STS-passages[3] is het voor 2010 gestelde doel nog niet gehaald. Voorlopige cijfers over 2014 lijken aan te geven dat in 2014 voor het eerst het doel wel wordt gehaald. Vooralsnog blijft de inspectie daarom de STS-passages en hun oorzaken nauwgezet volgen. In 2014 is voor het eerst een machinist gesanctioneerd met het opleggen van een bestuurlijke boete. Er was hier sprake van het beïnvloeden van het treinbeveiligingssysteem waardoor een STS-passage ontstond. De opgelegde boete aan de machinist is later ingetrokken omdat de toelichting op de van toepassing zijnde beleidsregel niet duidelijk was op het punt van het aantonen van verwijtbaarheid. Eind 2014 is een aangepaste toelichting in de beleidsregel opgenomen.

interventies railvervoer	aantal
voorlichting geven	48
waarschuwing	102
last onder dwangsom	6
bestuursdwang	3
verscherpt toezicht	2
bestuurlijke boete	3

incidentafhandeling en onderzoek

Een goederentrein ontspoorde bij Borne als gevolg van een gebroken wielband. Hoewel er voorafgaand aan de breuk signalen waren van een mogelijk defect aan de wielband, heeft gebrekkige communicatie tussen betrokken partijen ertoe geleid dat aan de signalen geen gevolg is gegeven. De inspectie heeft CapTrain en Voestalpine Railpro gelast aan te geven welke maatregelen zij gaan nemen om de geconstateerde overtredingen op te heffen en herhaling in de toekomst te voorkomen.

Op 19 februari 2014 raakte het treinverkeer in de avondspits fors ontregeld als gevolg van het buiten gebruik nemen van sporen rondom Den Haag en Rotterdam. De inspectie en ProRail voerden elk afzonderlijk onderzoek uit naar de oorzaken. De inspectie stelde vast dat er geen sprake was van een acuut gevaarlijke situatie die om direct ingrijpen vroeg. Beide onderzoeken vermelden dat binnen ProRail de gebruikelijke procedures om een buitendienststelling beheerst te laten verlopen niet juist zijn gevolgd. Het uitvoerend personeel had te weinig kennis van het buitengebruik stellen van sporen wat heeft geleid tot onnodig veel hinder voor de reizigers.

3 Op basis van cijfers 2013 (bron: STS-rapportage 2013)

De gebeurtenissen bevestigen eerdere conclusies van de inspectie (PGO-rapportage en rapport over de kwaliteit van de fysieke toestand van het spoor) dat ProRail ter beheersing van de veiligheid eenduidigere en beter hanteerbare afkeurnormen moet hanteren voor het spooronderhoud, en het proces waarbij zij afwijkt van haar onderhoudsnormen moet verbeteren. ProRail heeft inmiddels verbeteracties in gang gezet.

Op 15 januari 2014 ontspoorde een reizigerstrein bij Hilversum als gevolg van een kapotte wissel. Het incident bevestigt de conclusie uit het PGO-rapport van april 2014 dat ProRail onvoldoende beheerst afwijkt van de eigen onderhoudsnormen. De inspectie volgde in 2014 de aanpak door ProRail en gaat hiermee in 2015 door. Verder zal in het begin van 2015 een audit worden uitgevoerd.

Begin 2014 is een onderzoek gestart naar aanleiding van een ongeval tussen een tram van de HTM en de RET bij Rijswijk. Begin 2015 zal de eindrapportage worden opgeleverd.

samenwerking

De samenwerking met de inspecties van de buurlanden is in 2014 verder vormgegeven door het uitvoeren van gezamenlijke inspecties op elkaars grondgebied. De samenwerking draagt bij aan een beter inzicht in elkaars werkwijzen en zorgt ervoor dat er minder afstemmingsproblemen optreden wanneer internationaal vervoer tijdens de route in verschillende landen wordt geïnspecteerd.
Voor de corridor waarin Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Italië en Nederland (DACHINL) samenwerken is gewerkt aan projecten voor spoorvoertuigtoelating waaronder treinstellen van het type ICx en locomotieven van het type TRAXX en Vectron. Ook zijn verbeteringen en vernieuwingen aan spoorvoertuigen uitgewisseld, inclusief de wijze waarop die zijn uitgewerkt, omdat de Europese regelgeving een aantal open einden bevat. Hierover is ook overleg geweest met de ERA. Doel is om tot een gezamenlijk convergerend beeld te komen opdat de Europese regelgeving op dit gebied eenduidig wordt.
Voor de corridor België, Nederland, Frankrijk, Luxemburg, Zwitserland en Spanje (oftewel BeNeFLuChE) is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor ‘Cross Acceptance’. De Cross Acceptance regelt de (vereenvoudigde) wijze van toelating van spoorvoertuigen tussen de verschillende landen.

Op dinsdag 17 juni vond de eerste SIR-controle plaats op het spoor. In dit nieuwe samenwerkingsverband bundelen Douane, politie en de ILT hun krachten.
De actie vond plaats bij de P&O-terminal aan de Luxemburgweg, in het havengebied van Rotterdam.
De actie was gericht op binnenkomende treinen beladen met containers en opleggers. De goederen hierin gaan mee met de gecombineerde vracht-en passagiersschepen (zogenoemde Huckepackvervoer) met bestemming Engeland en Ierland. De toegevoegde waarde van deze samenwerking manifesteerde zich tijdens deze eerste actie. Zo stelde het gassingsteam van de Douane een explosief mengsel in een aanhanger vast. De inspectie nam monsters waaruit bleek dat het om zinkoxide ging dat door vocht was gaan ‘broeien’. Op grond van deze waarnemingen startte de politie een onderzoek en is de vrachtwagen de toegang tot de ferry ontzegd. Op de ferry worden ook passagiers vervoerd.

8. het wegvervoer: taxi-, bus- en goederenvervoer

taxi’s

handhaving

dienstverlening

dienstverlening taxivervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	2.898	3.000	4.397
afhandeling meldingen	236	220	332

toezicht

toezicht taxivervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal convenanten*	8	10	14
objectinspecties	3.942	3.400	3.042
administratiecontroles bij bedrijven	222	200	286
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		200	286

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

aanpak illegaal taxivervoer
De inspectie trad, onder regie van het OM, op tegen het bedrijf Uberpop, een van de diensten van het Amerikaanse bedrijf Uber met particuliere ‘taxichauffeurs’. Er zijn vijf chauffeurs verbaliseerd en de inspectie legde zowel deze chauffeurs als de onderneming Uber een dwangsom op. De voorzieningenrechter bij het College van Beroep voor het Bedrijfsleven heeft in een kort geding bepaald (uitspraak 8 december 2014) dat UberPop de wet overtreedt. Er is sprake van illegaal taxivervoer. De dwangsom blijft gehandhaafd. De eerste dwangsom jegens Uber is inmiddels verbeurd verklaard.
De diensten UberLux en Uberblack werken wel met vergunninghoudende taxichauffeurs.
Ook andere soortgelijke aanbieders van vervoer via het internet zoals BlaBlaCar hebben de aandacht van de inspectie.

De staatssecretaris rapporteerde twee keer aan de Tweede Kamer over de controles die de inspectie uitvoert op het terugdringen van het aantal aanbieders van illegaal taxivervoer (zogenaamde ‘snorders’). De aanpak met mystery guests blijkt succesvol. Daling van snorderactiviteiten is waarneembaar in gebieden waar de inspectie (gezamenlijk met de politie) optreedt. Deze waarneming betreft zowel eigen observaties als het verminderen van meldingen door derden aan de inspectie. De aanpak wordt voortgezet omdat gebleken is dat daar waar geen acties meer plaatsvinden het aantal meldingen over snorders weer toeneemt. De inspectie moet zichtbaar blijven.

Boordcomputer Taxi (BCT)
De inspectie kan in de huidige situatie niet met zekerheid vaststellen dat de uit de BCT’s geïmporteerde gegevens ter controle van de rij- en rusttijden integer en dus betrouwbaar zijn. Dit geldt voor alle drie de BCT’s die op de markt zijn. Deze gegevens moeten authentiek en daarmee volledig betrouwbaar zijn om stand te kunnen houden in eventuele bestuurs- en strafrechtelijke procedures bij de rechtbank. Handhaving op basis van gegevens uit de BCT is daarom niet mogelijk en de inspectie staakte haar inzet hierop vanaf medio oktober 2014. Omdat de BCT een wettelijke verplichting is en de papieren registratie vervangt, is het niet mogelijk om terug te vallen op eerdere controlemiddelen.

De handhaving wordt hervat na aanpassing van de specificaties (notificatie in Brussel vereist) en herprogrammering van de BCT's.

interventies taxi	
waarschuwing	752
bestuurlijke boete	187
strafrechtelijke boete (OM)	704

opsporing

De inspectie levert expertise aan onderzoeken bij bedrijven onder regie van het Openbaar Ministerie in samenwerking met andere diensten, zoals de Nationale Politie, de Douane en de FIOD.
In 2014 is onder regie van het OM opgetreden tegen UberPop. Daarnaast is het OM Maastricht ondersteund in het optreden tegen de 'snorderscentrale'.

busvervoer

handhaving

dienstverlening

dienstverlening busvervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	519	600	639
afhandeling meldingen	40	50	46

passagiersrechten busvervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal klachten	519	600	0
% binnen de norm		90	-

Begin 2014 is de inspectie aangewezen voor deze taak. Het betreft het behandelen van klachten over het busvervoer, maar pas nadat deze door de daartoe in eerste instantie ingestelde Geschillencommissie zijn behandeld. In 2014 is geen klacht via dit proces binnen gekomen.

toezicht

toezicht busvervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal convenanten*	19	18	24
objectinspecties	976	1.000	978
administratiecontroles	123	100	118
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		100	118

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

Er werden vijf nieuwe handhavingsconvenanten met touringcarondernemingen afgesloten.

Gezien de risico's bij meerdaagse internationale reizen zijn er in 2014 controles uitgevoerd op de meerdaagse Europese ritten, de zogeheten Europatours. De resultaten bevestigen de noodzaak van deze controles. Er werden veel overtredingen geconstateerd van de bepalingen voor de wekelijkse rusttijd en ook het misbruiken van andermans bestuurderskaart.
De inspectie voerde inspecties uit op het zomer- en winterpendelvervoer. De naleving van de voorschriften waren zodanig, dat deze controles niet worden ingepland voor 2015.

In het openbaar busvervoer voert de inspectie voornamelijk toezicht uit in de vorm van administratiecontroles.

interventies busvervoer	aantal
waarschuwing	228
bestuurlijke boete	75

samenwerking

De inspectie concentreert haar inspanningen langs de weg op het internationale busvervoer en stemt dit af met haar Europese partners via organisaties zoals de ECR en TISPOL.

De inspectie realiseerde in 2013 en 2014 de voor het Electronic Register of Road Transport Undertakings (ERRU) noodzakelijke technische voorzieningen. Zo is er een koppeling van het ERRU-register met het buitenland via de RDW, het National Contact Point en kunnen overtredingen van de communautaire regelgeving met andere EU-lidstaten worden uitgewisseld. In 2014 zijn testen uitgevoerd. De minister heeft besloten de daadwerkelijke toepassing van het ERRU uit te stellen tot 1 oktober 2015 vanuit het oogpunt van een level playing field; in de meeste EU-lidstaten en zeker in de voor Nederland in het kader van het wegvervoer belangrijke lidstaten wordt nog geen invulling gegeven aan het ERRU.

goederenvervoer

handhaving

dienstverlening

dienstverlening goederenvervoer	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	4.577	5.000	5.346
afhandeling meldingen	20	400	325

toezicht

toezicht goederenvervoer over de weg	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal convenanten*	27	35	33
objectinspecties (incl. controle op overbelading)	7.444	14.000	11.375
administratiecontroles	628	750	623
waaronder t.b.v. I-SZW		20	20
digitale inspecties	0	1.500	0
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		750	623

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

De inspectie sloot in 2014 vijf handhavingsconvenanten af. Dit betrof drie nieuwe convenanten met transportbedrijven en twee verlengingen met vijf jaar van reeds lopende convenanten. Ondanks de bereidheid van bedrijven tot medewerking aan een vrijwillige audit blijft, evenals in voorgaand jaar, het afsluiten van convenanten achter. Bedrijven blijken meer tijd nodig te hebben om hun bedrijfsprocessen en systemen compliant te maken.

De inspectie sloot twee samenwerkingsconvenanten af. Het convenant met de NIWO gaat over gegevensuitwisseling. Beide partijen willen voorkomen dat vergunningen door transportondernemingen worden gebruikt om niet-legale activiteiten uit te voeren. Ook zijn afspraken gemaakt over de gegevens-uitwisseling in het kader van het Electronic Register of Road Transport Undertakings (ERRU). In het convenant wordt omschreven hoe die gegevensuitwisseling geschiedt, waarbij rekening is gehouden met de geldende regelgeving op het terrein van de persoonsbescherming.
Ook in het samenwerkingsconvenant met de Stichting VNB (Vervoersbond Naleving cao Beroepsgoederenvervoer) zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot gegevensuitwisseling. Doel van het convenant is een betere naleving van de cao en van de regels rondom rij- en rusttijden bij bedrijven in de sector transport en logistiek.

Samen met de NIWO heeft de inspectie een eerste onderzoek naar de vof-constructies uitgevoerd. Het betrof zes vof's met in totaal 150 vennoten. Bij de NIWO en de inspectie komen al jaren meldingen binnen over het misbruik van communautaire vergunningen door vof's binnen het wegvervoer. Daarnaast constateerde de inspectie veel overtredingen bij dergelijke firma's tijdens weginspecties. Uit de eerste bevindingen blijkt dat de onderzochte vof's niet werken binnen de randvoorwaarden van de communautaire vergunning, waardoor de individuele vennoten feitelijk als eigen zelfstandige rijders moeten worden aangemerkt. De vof's krijgen een herstelperiode van zes maanden om de ongewenste situatie te herstellen. Bovendien bleken twee firma's feitelijk niet actief. Daarnaast zijn diverse overtredingen geconstateerd (vormen van manipulatie tijdregistratie rij- en rusttijden, structureel overtreden rij- en rusttijden, incidentele en in één geval structurele overbelading, onjuiste, onvolledige en magere jaarlijkse rapportages VLG/ADR)

illegale cabotage
Voor cabotage, het binnenlands vervoer door buitenlandse vervoersondernemingen in Nederland, gelden beperkende voorschriften die zijn vastgelegd in de Europese Verordening 1072/2009/EG. Overtreding van de cabotageregels door buitenlandse transportbedrijven kan worden vastgesteld door objectinspecties op de weg en door administratiecontroles bij bedrijven geselecteerd op basis van objectinspecties.

In 2014 heeft de inspectie evenals in 2013 risicogerichte weginspecties verricht naar het voorkomen van overtredingen van de voorschriften op dit terrein. Er werd gecontroleerd op trajecten en op vrachtwagens waar de kans om overtreding het grootst leek. Bij 34% van de gecontroleerde voertuigen was in 2014 sprake van cabotagevervoer, waarvan 6,2% illegaal. Van de in totaal 240 gecontroleerde buitenlandse voertuigen is bij 2% actuele illegale cabotage vastgesteld.

Op basis van de weginspecties waarbij ongeveer 6% illegale cabotage werd vastgesteld heeft de inspectie bij 25 grote Nederlandse vervoerders met meerdere vestigingen in de EU en grote verladers in Nederland (bijvoorbeeld ferryvervoer) administratiecontroles uitgevoerd. Hierbij controleerde de inspectie de administratie van drie maanden. Daaruit bleek dat buitenlandse vervoerders met hun vervoersmaterieel onder regie van de Nederlandse bedrijven frequent werden ingezet voor cabotagevervoer. Het overtredingspercentage varieert tussen de 15 tot 20%. In totaliteit gaat het om 10.000 ritten of meer.

Om een meer representatief beeld te verkrijgen zet de inspectie haar inventariserende onderzoek de komende jaren voort. Zij heeft voor de periode van twee jaar hiervoor extra capaciteit gekregen.

De inspectie stuurde dertig cabotagerapportages aan inspectiediensten in Litouwen, Polen, Hongarije en Roemenië. Dit leidde in vijftien gevallen tot een terugkoppeling door deze diensten aan de inspectie. In vrijwel alle situaties heeft dit geleid tot interventies richting de betrokken ondernemingen. Daarnaast zijn in de maanden mei en juni diverse verzoeken tot handhaving gedaan aan de zusterdiensten/organisaties handhaving wegvervoer in respectievelijk Letland, Polen, Roemenie, Duitsland, Litouwen, Slovenië over cabotagevervoer en/of niet voldoen aan de eis van reële vestiging. In ongeveer de helft van de gevallen volgde een passende respons.

manipulatie digitale tachograaf
De gerichte controles die de inspectie samen met de politie en RDW uitvoerde naar manipulatie van de digitale tachograaf vergden aanzienlijk meer tijd dan een reguliere inspectie, maar bleken noodzakelijk. Manipuleren van tachografen leidt tot verkeersonveiligheid en concurrentievervalsing. Deze gerichte aanpak blijkt effectief. In 2012 werden in 30% van de selectieve controles overtredingen vastgesteld. Het percentage overtredingen bij Nederlandse vrachtauto's zakte in 2014 van 14 naar 9,5%. In 2014 is bij 18% van alle gecontroleerde voertuigen tijdens selectieve controles fraude geconstateerd. Opnieuw werd in buitenlandse voertuigen vaker fraude geconstateerd (22%) dan in Nederlandse voertuigen.
Met ingang van 31 mei 2014 zijn de boetes voor fraude met de tachograaf in het vrachtverkeer fors verhoogd. De aanscherping van het sanctiebeleid moet bedrijven en chauffeurs stimuleren tot een betere en juiste registratie van de arbeids- en rusttijden.

overbelading
De inspectie heeft fysieke weginspecties uitgevoerd op de hoofdvervoerstromen (vrachtverkeer op de hoofdwegtransportassen). Voor de voorselectie van de staandehoudingen is gebruik gemaakt van Weigh in Motion (WIM)-systemen. Het netwerk van WIM-meetpunten is medio 2014 landelijk dekkend geworden. De inspectie zet samen met Rijkswaterstaat in op het doen verminderen van overtredingen op het gebied van overbelading naar een niveau van minder dan 10%. Het systeem werkt nog niet optimaal (storingsgevoelig). Hierdoor is digitale handhaving nog niet mogelijk.
In 2014 zijn 5000 inspecties overbelading uitgevoerd, waarbij op basis van een voorselectie door het WIM-systeem vrachtwagens vervolgens fysiek zijn nagewogen. In vrijwel alle gevallen bleek de preselectie terecht en resulteerde in een strafrechterlijke of bestuursrechtelijke sanctie of een waarschuwing. De naleving van de regels voor overbelading is op basis van de passages van de WIM-systemen op de rijkswegen ongeveer 85%.

Uit de inspecties met behulp van voorselectie door de weeglussen stelde de inspectie vast dat de gemiddelde zwaarte van de geconstateerde overtredingen afneemt. Gelijktijdig echter nam de naleving als geheel echter iets af.

aanpak schijnconstructies en arbeidsmarktfraude

Samen met de I-SZW zijn vijftien transportbedrijven onderzocht op schijnconstructies en arbeidsmarktfraude. Bij negen van de onderzochte bedrijven werd een schijnconstructie en overige misstanden vastgesteld. De inspectie constateerde bij 90% van de bedrijven één of meer overtredingen. De overtredingen betroffen onder meer het niet voldoen aan de eis van reële vestiging, een onvolledige of onbetrouwbare rij- en rusttijdenregistratie, bedrijfsvoering zonder vergunning, oneigenlijk gebruik van transportvergunningen, niet voldoen aan de eis van dienstbetrekking en vermeende collegiale inhuur (structurele uitbesteding arbeid). In drie gevallen van een aantoonbare schijnconstructie verzocht de inspectie tot intrekking van de vergunning aan haar collega-inspectie in het land van herkomst. Omdat selectief is geïnspecteerd zijn de resultaten niet representatief voor de hele transportsector.

interventies goederenvervoer over de weg	aantal
waarschuwing	2.591
bestuurlijke boete	658

opsporing

Er deden zich in 2014 in tenminste vijf gevallen feiten of omstandigheden voor die participatie van de inspectie in een opsporingsonderzoek onder regie van het Openbaar Ministerie noodzakelijk maakten. Het betrof hier milieufraude, valsheid in geschrifte, uitkeringsfraude en uitbuiting. De verdere afhandeling van dit strafrechtelijke traject is in handen van het OM.

samenwerking

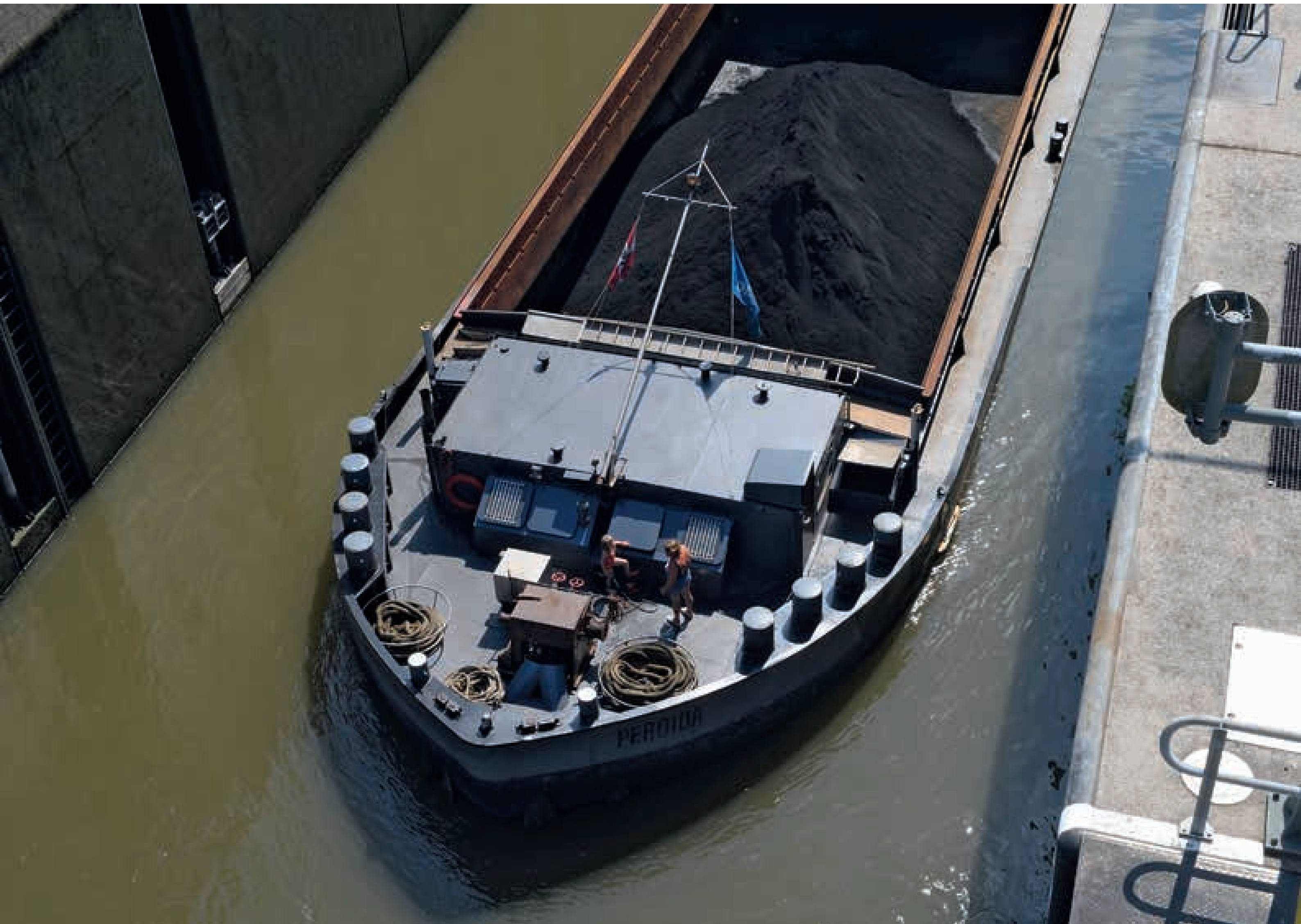
De samenwerking met de NVWA heeft in tien gevallen geleid tot hoge bestuurlijke boetes en processen-verbaal vanwege het overtreden van de regels voor internationaal dierenvervoer en het transport van meststoffen. In vijf gevallen legde de inspectie een last onder dwangsom op om naleving van regelgeving te bevorderen.

Nederland, België en Luxemburg hebben op 3 oktober 2014 het Benelux-verdrag ondertekend om grensoverschrijdend samen te werken rond wegvervoerinspecties. In 2014 zijn drie gezamenlijke weginspecties uitgevoerd. Doel van de samenwerking is het delen van kennis om zo te komen tot grotere uniformiteit van controlepraktijken tussen de landen. De drie partnerlanden vervullen met dit verdrag een voortrekkersrol binnen de Europese Unie. Het verdrag staat toe dat andere landen en deelstaten kunnen toetreden tot de grensoverschrijdende samenwerking.

Binnen de Euro Control Route (ECR) is op initiatief van de Benelux-landen het besluit genomen dat de ECR gaat verzelfstandigen in de vorm van een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking, (EGTS). De inspectie heeft daarbij een initiërende en participerende rol gespeeld in zowel Benelux als ECR verband als pleiter voor zelfstandigheid van de ECR in het publieke domein.
Nederland (ILT) is van 1 juli 2014 tot 1 juli 2015 voorzitter van de ECR. De prioriteiten van het Nederlandse voorzitterschap zijn gericht op de verdere realisatie van de ECR verzelfstandiging, het werven van nieuwe ECR leden binnen de nog niet aangesloten lidstaten en het introduceren van innovatieve toezichtstrategieën. Op 17 en 18 juni 2015 organiseert de inspectie de jaarlijkse ECR conferentie; 'beter toezicht, minder inspecties'.

De inspectie realiseerde al in 2013 de voor het ERRU noodzakelijke technische voorzieningen. Zo is er een koppeling van het ERRU-register met het buitenland via de RDW, het National Contact Point en kunnen overtredingen van de communautaire regelgeving met andere EU-lidstaten worden uitgewisseld.
De minister van Infrastructuur en Milieu heeft besloten de daadwerkelijke toepassing van het ERRU uit te stellen en wel tot 1 oktober 2015 vanuit het oogpunt van level playing field; in de meeste EU-lidstaten en zeker in de voor Nederland in het het wegvervoer belangrijke lidstaten wordt nog geen invulling gegeven aan het ERRU.

9. de binnenvaart

Op 11 november werd door de inspectie voor de zesde keer de Handhavingsdag Binnenvaartwet georganiseerd. Tijdens deze dag worden alle toezichthouders van de verschillende netwerkpartners geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen bij de handhaving van de Binnenvaartwet en worden kennis en ervaringen tussen de diverse toezichthouders uitgewisseld. Wegens de blijvend hoge waardering voor deze dag door de medetoezichthouders is besloten de Handhavingsdag tot een jaarlijks terugkerende bijeenkomst te maken.

vergunningverlening

vergunningverlening binnenvaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal vergunningen	2.651	1.200	920
% binnen kwaliteitsnorm		95	>90%*

* *inschatting van het aantal behandelde aanvragen voor wettelijk verplichte meetbrieven die binnen de door de Awb gestelde termijnen zijn afgedaan*

Door de uitstroom van pensioengerechtigde medewerkers moesten in 2014 nieuwe scheepsmeters opgeleid worden. Dit ging ten koste van de tijdige afhandeling van aangevraagde meetbrieven.

Door de inspectie zijn in totaal 25 vergunningen afgegeven voor het bouwen van binnenvaartschepen die LNG als brandstof gebruiken. Dat heeft uiteindelijk geleid tot vijf schepen die daadwerkelijk gebouwd en operationeel zijn. Inmiddels is ook de wet- en regelgeving voor het gebruik van LNG als brandstof, het transporteren en het bunkeren van LNG nagenoeg afgerond en kan de inspectie haar toezicht daarop inrichten.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening binnenvaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	5.381	6.000	5.297
afhandeling meldingen		70	231

toezicht

toezicht binnenvaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal convenanten*	4	10	4
objectinspecties			
• tankvaart	160	250	242
• containervaart	44	350	203
• bulkvaart	834	300	741
• passagiersvaart	158	300	286
• werkschepen	5	50	25
• bunkerstations	60	20	0
aantal geïnspecteerde bedrijven (objectinspecties)**		440	1.066
administratiecontroles	0	75	3
SAB inspecties	1	1	1
audits			
• klassenbureaus en particuliere instellingen	3	30	0
• realitychecks bij klassenbureaus		50	14
• erkende organisaties	26	25	0

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

In 2014 zijn geen nieuwe convenanten gesloten. Binnen de sector bestaat nog weinig animo voor het afsluiten van convenanten, omdat men daarvan de voordelen niet inziet. Eén van de bestaande convenantpartners heeft in 2014 besloten het convenant op te zeggen.

Het grotere aantal uitgevoerde objectinspecties was mogelijk doordat minder capaciteit ingezet kon worden op administratiecontroles.

Tijdens het voorjaar en de zomer zijn door de inspectie in samenwerking met Rijkswaterstaat, het Waterschap Rivierenland en met Waternet in Amsterdam diverse thema-inspecties op de passagiersvaart uitgevoerd. Het betrof (dag) passagiersschepen, Amsterdamse grachtenboten, veerponten en de zeilende hotelschepen (bruine vloot). Deze schepen werden gecontroleerd op de scheepspapieren, de vakbekwaamheid, de veiligheid van passagiers, de blusinstallaties en op techniek. Voor zover aanwezig werd met name aandacht geschonken aan aanwezige gasinstallaties en mobiele barbecues. Daarbij bleek dat in 94% van de gevallen eventueel aan boord aanwezige gasinstallatie tijdig gekeurd te zijn. Bij de mobiele barbecues op gas bleek in 20% van de gevallen dat deze niet gekeurd waren.
Naar aanleiding van meldingen over illegaal passagiersvervoer op het onderliggende waternet, heeft de inspectie haar contacten met diverse gemeenten – waaronder Den Haag, Leiden en Lelystad – geïntensiveerd en aandacht gegeven aan illegaal passagiersvervoer.

Op verzoek van de Inspectie SZW is bij inspecties specifiek aandacht besteed aan het dragen van redvesten tijdens werkzaamheden. Door het ontbreken van een wettelijke grondslag om op alle wateren te kunnen beboeten gaf de inspectie in 2014 slechts waarschuwingen. De bevindingen in 2014 zijn aanleiding om hier in 2015 namens de I-SZW op grond van de ARBO-wetgeving overtreders te gaan beboeten. Het wettelijke kader om dit op alle wateren mogelijk te maken ontbreekt nog maar zal naar verwachting in de eerste helft van 2015 beschikbaar komen.

Uit overwegingen van efficiency en het verminderen van de toezichtlast besloot de inspectie om het toezicht op bunkerstations te baseren op de door de Stichting Afvalstoffen en Vaardocumenten Binnenvaart (SAB) geconstateerde onregelmatigheden die voor de inspectie aanleiding kunnen zijn voor nader onderzoek en zo nodig voor een vervolgingstraject. In 2014 deed deze aanleiding zich niet voor.

Om een start te kunnen maken met de administratiecontroles was het nodig het Arbeidstijdenbesluit-Vervoer met een beleidsregel ook toepasbaar te maken voor de binnenvaart. Deze beleidsregel is eind 2014 van kracht geworden, waarna begonnen is met administratiecontroles. Deze controles werden uitgevoerd bij aselect gekozen bedrijven en richtten zich met nadruk op rusttijden. De voor deze controles ingeplande capaciteit is in 2014 ingezet voor het uitvoeren van extra objectinspecties

De ontwikkeling van één toezichtsmodel voor het auditten van zowel klassenbureaus, particuliere instellingen als erkende instellingen in het kader van het toezicht op certificeringswerkzaamheden die deze organisaties voor zowel de zeevaart als de binnenvaart uitvoeren bleek complexer dan was voorzien. Gevolg daarvan was dat slechts enkele reality-checks zijn uitgevoerd. Vanaf begin 2015 kan gewerkt worden met het nieuwe toezichtmodel.

naleving op wetgeving binnenvaart	**naleving 2012**	**naleving 2013**	**naleving 2014**
binnenvaartwet	92%	91%	92%
arbeidstijdenwet	100%	97%	97%
scheepvaartwet	98%	94%	94%
totaal	92%	92%	91%

naleving vervoersoort binnenvaart	**naleving 2013**	**naleving 2014**
bulkvervoer	93%	92%
containervervoer	98%	88%
natte lading	91%	82%
passagiers	90%	91%
sleep- en duwvaart	87%	84%
overig[4]	52%	90%
totaal	92%	91%

In 2014 controleerde de inspectie ruim 29.300 maal de naleving van een wetgevingsartikel. Daarvan werden er ruim 26.500 in orde bevonden, hetgeen leidde tot een naleving van 91%. Dit is vrijwel even hoog als in 2012 en 2013. Opgemerkt wordt dat het hier gaat om totalen van naleving van alle artikelen die voor het aspect veiligheid belangrijke en minder belangrijke gevolgen hebben. Gelet op het aantal uitgevoerde inspecties en de beperkte tijdreeks (3 jaar) verbindt de inspectie nog geen conclusies aan de afwijkingen die bij containervervoer en natte lading ten opzichte van voorgaande jaren zijn opgetreden.

4 Niet in andere categoriën te plaatsen type schepen zoals werkschepen, sleepboten, recreatievaartuigen, etc.

interventies binnenvaart	aantal
waarschuwing	2.700
bestuursdwang	44
bestuurlijke boete	510
opmaken pv	223

Het risicobeeld in de binnenvaart wijzigde niet. De belangrijkste risico's blijven: instabiliteit/onjuiste stuwage, niet naleven van voorschriften voor vaartijden en bemanningssterkte, falende techniek (veelal door gebrekkig onderhoud).

De top-10 van meest geconstateerde overtredingen in 2014 ziet er als volgt uit:

aspect:	aantal
document van toelating	301
vaartijdenboek	277
technische eisen	173
schip niet gebruikt overeenkomstig het Certificaat van Onderzoek	159
ontbreken Meetbrief	135
certificaat van Onderzoek niet in orde	134
niet naleven voorwaarden uit Certificaat van Onderzoek	118
ontbreken scheepsnummer	115
lagere bezetting dan minimum bemanning	114
overschrijden vaartijden	108

Wegens geconstateerde overtredingen legde de inspectie ruim 508 bestuurlijke boetes op, maakte 51 processen verbaal op, paste 44 maal bestuursdwang toe en gaf ruim 2.100 maal een waarschuwing.

incidentmeldingen

incidentmeldingen	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal piketmeldingen	160	300*	242

* *de planning betreft alle piketmeldingen in binnenvaart en zeevaart; de realisatie betreft alleen het aantal piketmeldingen in de binnenvaart*

Het aantal incidentmeldingen is in 2014 vergeleken met 2013 sterk toegenomen. Deze stijging past in de trend van de afgelopen jaren. Voor een deel is de stijging te verklaren doordat incidenten vaker aan de inspectie worden gemeld. Dat de verwachte 300 meldingen voor binnenvaart als zeevaart tezamen niet hebben plaatsgevonden komt mede doordat incidenten niet aan de inspectie worden gemeld.

Van de 242 meldingen hadden er 174 betrekking op binnenvaartschepen en 68 op gevaarlijke stoffen op koopvaardijschepen.
Van de 174 meldingen in de binnenvaart was in 36 gevallen sprake van een lading met gevaarlijke stoffen waarvan in 16 gevallen de gevaarlijke stof aanleiding was voor de melding. De aard van de gemelde incidenten met gevaarlijke stoffen is opgenomen in de paragraaf 'incidentafhandeling en onderzoek' van het hoofdstuk Transport gevaarlijke stoffen.

Er werden 60 aanvaringen gemeld waarvan in 17 gevallen een technische storing de oorzaak van de problemen was. De resterende 43 gevallen waren het gevolg van menselijke fouten. De overige meldingen hadden betrekking op overige technische problemen (27) en het niet naleven van voorschriften (28), waarvan acht meldingen betrekking hadden op onderbemanning. Overbelading en foutieve stuwage leidden eveneens tot acht meldingen.

samenwerking

Afspraken over gezamenlijke speerpunten in de Binnenvaart worden in een gemeenschappelijk overleg – het Directeurenoverleg Vervoer over Water – vastgesteld. In 2014 zijn gemeenschappelijke inspecties uitgevoerd op het terrein van de vaartijden en bemanningssterkte, de passagiersvaart (met speciale aandacht voor gasinstallaties en brandblusinstallaties) en het ontgassen van binnenvaarttankers. De door de diverse diensten gerealiseerde aantallen inspecties en resultaten waren bij het opstellen van dit jaarverslag nog niet allemaal bekend. De resultaten van de eigen inspecties zijn echter al in de bovenstaande tabel met nalevingspercentages verwerkt.

bestuurlijke boetes

boeterapporten en kwitanties naar aanleverende toezichthouder	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014	opbrengst in € * 1.000
ILT *	1.108	1.750	1.996	3.370
KLPD en Politiekorpsen	801	1.400	1.134	1.296
Koninklijke Marechaussee	46	70	20	5
Rijkswaterstaat	301	500	367	227
overigen	19	30	66	41
totaal	2.275	3.750	3.583	4.939

* *In een aantal gevallen wordt het proces verbaal van de KLPD door een ILT-inspecteur verwerkt tot boeterapport. Deze boeterapporten zijn opgenomen onder de ILT.*

aantallen boeterapporten en kwitanties naar wetgeving	verwerkte boeterapporten en kwitanties	beschikkingen met boete	opgelegde boetes x € 1.000
arbeidstijdenbesluit vervoer; deel binnenvaart	13	13	23
arbeidstijdenbesluit vervoer; deel wegvervoer	2.684	2.575	4.360
binnenvaartwet (incl. binnenvaartbesluit)	788	668	502
scheepsafvalstoffenbesluit	93	85	44
spoorwegwet	5	5	10
totaal	3.583	3.346	4.939

De door de inspectie opgelegde strafrechtelijke boetes worden door het CJIB geïnd en de opbrengsten komen ten goede aan het ministerie van V&J. Eventueel rechtstreeks door de inspecteur geïnde strafrechtelijke boetes draagt de inspectie af aan V&J.
De opbrengst van de opgelegde bestuurlijke boetes komen niet ten gunste van de inspectie; deze draagt de inspectie af aan het eigen departement.

10. de zeevaart

In 2014 werd de nieuwe Wet zeevarenden geïmplementeerd. Deze nieuwe wet bevat tal van wijzigingen in de bestaande regelgeving. De meest ingrijpende wijzigingen betreffen het aantal gedefinieerde functies en de daarbij behorende vereiste opleidingsniveaus en de voorschriften voor veiligheid en gezondheid aan boord van schepen. Bij de implementatie is door de inspectie veel energie gestoken in voorlichting aan de sector. Dat gebeurde tijdens bijeenkomsten en via internet. Voor de inspectie betekende deze wijziging extra werk in het kader van de erkenning van opleidingen.

De slechte naleving van wet- en regelgeving door de visserijsector is hardnekkig. Daarom is een 'Integraal plan stimulering naleving van wet- en regelgeving in de visserij' opgesteld om samen met sector en collega-toezichthouders het veilig werken in de visserij te stimuleren en zo nodig af te dwingen. Enkele in het oog springende elementen uit dit plan zijn:
- het betrekken en beïnvloeden van verschillende doelgroepen binnen de visserijbranche;
- het op vaste momenten met de sector bespreken van overtredingen, incidenten en ongevallen;
- het ontwikkelen van een eenvoudig en anoniem meldsysteem;
- het benaderen van de zeevaartscholen voor gastcolleges van de ILT/Scheepvaart.

vergunningverlening

vergunningverlening zeevaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
koopvaardij	4.951	5.500	3.547
visserij	1.389	500	886
% binnen kwaliteitsnorm		95	97*

* *gebaseerd op de behandeling van aanvragen voor wettelijk verplichte meetbrieven*

De lagere realisatie bij de vergunningverlening koopvaardij is onder meer het gevolg van het nog niet kunnen verstrekken van het certificaat voor verzekerde aansprakelijkheid voor de kosten van de opruiming van schip en lading als het schip vergaat. Dit komt omdat het minimaal vereiste aantal deelnemende landen het verdrag van Nairobi nog niet heeft ondertekend, zodat het verdrag nog niet een bindend karakter heeft.
Voorts verwachtte de inspectie dat in de laatste twee maanden van 2014 veel aanvragen ingediend zouden worden voor de diverse liability-certificaten. Dat is niet gebeurd. Deze aanvragen worden nu begin 2015 verwacht.

Het hogere aantal vergunningen in de visserij wordt veroorzaakt door enkele niet voorziene ontwikkelingen zoals de verstrekking van MARPOL-supplementen, de invoering van klassecertificaten voor de visserij, en nieuwe bemanningscertificaten na het vervallen van losse verklaringen. Daarnaast was sprake van twee onverwachte nieuwbouwaanvragen en een onverwachte toename van het aantal kleine en grotere verbouwingen aan vissersschepen.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening zeevaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen koopvaardij	4.691	5.000	4.024
afhandeling meldingen koopvaardij	55	70	135
afhandeling vragen visserij	1.829	2.100	1.644
afhandeling meldingen visserij	11	20	13

afhandeling reizigersklachten zeevaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal klachten	0	200	0
% afhandeling < norm		95	n.v.t.

afhandeling klachten personeel zeevaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal klachten	0	200	11
% afhandeling < norm		95	n.v.t.

Zowel bij de reizigersklachten als bij de klachten van personeel gaat het om nieuwe regelgeving. De geplande aantallen reizigersklachten baseerde de inspectie op eerdere ervaringen met reizigersklachten in de luchtvaartsector. Deze raming blijkt nu fors te hoog te zijn geweest.
Ook het aantal klachten dat door scheepvaartpersoneel wordt ingediend blijft tot nu toe achter bij de verwachtingen. Voor een deel is dat wellicht te verklaren door een lage meldings-bereidheid, voor een ander deel doordat de regeling nog niet erg bekend is.

toezicht

toezicht koopvaardij	**realisatie 2013**	**planning 2014**	**realisatie 2014**
aantal convenanten*	2	3	2
objectinspecties			
vlaggenstaat			
• Flag state control (FSC)-inspecties	158	150	168
• MLC-inspecties Nederlandse schepen (niet certificaatplichtig)		150	43
• ballastwatermanagement			
• inspecties BES-landen	11	10	6
• aantal bedrijven dat geinspecteerd wordt (objectinspecties FSC en MJC)		125	120
havenstaat			
• Port state control-inspecties (incl. MLC)	1.494	1.325	1.334
• MARPOL annex VI	91	150	73
• Hoi-inspecties (incl. scheepsafvalstoffen)		3000	1.465
• overige objectinspecties havenstaat	41	50	39
• Port State Control-inspecties Caribisch Nederland	252	275	300
administratiecontroles			
• vlaggenstaat	3	25	47
• onderzoek havenbeveiligingswet	7	6	7
• onderzoek Bulkrichtlijn	3	6	7
• toezicht op klassenbureaus en overige erkende organisaties**	22	10	0
toezicht visserij			
objectinspecties	127	225	111
aantal bedrijven dat geïnspecteerd wordt (objectinspecties)		150	105

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*
** *de toelichting is opgenomen bij de tabel 'toezicht binnenvaart'*

koopvaardij
Binnen de sector is weinig animo voor het afsluiten van handhavingsconvenanten, omdat er bij de sector twijfel bestaat over de voordelen ervan. Eind 2014 heeft de inspectie aangekondigd het convenant met één van de twee convenantpartners op te gaan zeggen, omdat deze niet langer kon voldoen aan de convenanteisen.

Over een periode van drie jaar moeten ca. 350 MLC-inspecties op niet certificaatplichtige schepen uitgevoerd worden. De achterblijvende realisatie in 2014 wordt veroorzaakt doordat deze schepen voor de inspectie moeilijk te lokaliseren zijn, en de sector onvoldoende invulling geeft aan haar meldingsplicht als deze schepen in Nederland zijn. Voor 2015 en latere jaren zal de inspectie daarom zelf actiever optreden om te voldoen aan de internationaal bepaalde quota.
De aantallen MARPOL-annex VI-inspecties worden bepaald door het aantal schepen waarop een 'expanded inspection' moet plaatsvinden, en is daarmee feitelijk 'vraagafhankelijk'. Het aanbod van schepen waarop een expanded inspection uitgevoerd moest worden bleef achter bij de verwachtingen.

Voor het uitvoeren van inspecties op de afgifte en inzameling van scheepsafvalstoffen zijn in de eerste maanden van 2014 nieuwe inspecteurs in dienst gekomen en zij konden pas na het volgen van een opleidingstraject operationeel worden. Om die reden zijn in 2014 de geplande aantallen niet gerealiseerd.

Er zijn in 2014 meer administratiecontroles uitgevoerd dan gepland. Het gaat hier om controles die uitgevoerd worden als reactie op binnenkomende meldingen van derden. Er zijn in 2014 meer meldingen ontvangen dan waarop gerekend was. Inmiddels is de inspectie gestopt met het registreren van deze meldingen die nu voor verdere behandeling direct doorgestuurd worden naar de politie.

De objectinspecties visserij worden samen met de politie en de Kustwacht uitgevoerd, daarbij wordt gebruik gemaakt van een schip van de Kustwacht. De geplande aantallen zijn niet gehaald omdat het een aantal malen is voorgekomen dat op de dagen waarop dat schip beschikbaar was voor het uitvoeren van bemanningsinspecties op zee, de weersomstandigheden deze inspecties niet toelieten. Daarnaast heeft ook de personele capaciteit van de inspectie en haar handhavingspartners een rol gespeeld..

Van de 1.334 uitgevoerde PSC-inspecties hadden er 38 betrekking op 'high-risk'-schepen, 1.168 op low/ standard-risk'- schepen en 128 op overige schepen. In totaal werden 28 schepen aangehouden. In totaal werden op deze schepen de volgende tekortkomingen aangetroffen op de verschillende aspecten:

aspect:	**aantal**
class related	3
certificate	5
safety	18
construction	17
manning	2
MARPOL	11
ISM	11
MLC	3
loadline	8
radio	2

De 300 uitgevoerde PSC-inspecties in Caribisch Nederland betroffen 106 more detailed inspections, 191 initial inspections en drie overriding factor-inspections. Er werden zes schepen aangehouden. Op deze schepen werden de volgende tekortkomingen aangetroffen op de verschillende aspecten:

aspect:	**aantal**
certificate	4
safety	8
construction	2
manning	8
MARPOL	6
ISM	10
MLC	4
loadline	2
radio	4

Het risicobeeld van de Nederlandse koopvaardij veranderde niet. De belangrijkste risico's blijven:
- overbelading/stuwagefouten
- arbeidsgerelateerde ongevallen
- brand
- bedieningsfouten
- communicatie tussen bemanningsleden
- niet naleving van bemanningsvoorschriften

Op grond van alle inspecties op deze schepen stelde de inspectie het volgende overzicht op van de top 10 van meeste gesignaleerde gebreken op deze schepen:

top-10 gebreken:	**aantal**
arbeids-, werk- en leefomstandigheden	219
documenten en certificaten	105
brandveiligheid	96
technische staat van het schip	68
reddingsmiddelen	58
navigatiemiddelen en radiocommunicatie	52
MARPOL-gerelateerde gebreken	37
noodvoorzieningen en alarmeringssystemen	30
beveiliging (security)	17
motoren en machines	9

De 157 uitgevoerde vlaggenstaatinspecties betroffen 32 special inspections, 6 expanded inspections, 67 more detailed inspections en 51 initial inspections. Er werden 5 schepen aangehouden. Op deze schepen werden de volgende tekortkomingen aangetroffen:

aspect:	**aantal**
certificate	4
safety	19
construction	10
MARPOL	6
MLC	4

Door Paris MOU on PSC en Tokyo MOU on PSC wordt - aan de hand van inspectiebevindingen op schepen - jaarlijks drie ranglijsten gemaakt van vlaggenstaten. Een 'white-list, een 'grey-list' en een 'black-list'. De Nederlandse vlag staat op de 'white-list'. Het verloop van de Nederlandse plaats op die lijst is in onderstaande tabel aangegeven. De score voor 2014 wordt medio 2015 bekend.

positie Nederlandse vlag op de white-lists						
	2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Paris MOU	nr. 9	nr. 5	nr. 4	nr. 15	nr. 19	
Tokyo MOU	nr. 15	nr. 21	nr. 21	nr. 25	nr. 18	

visserij

naleving bemanningsvoorschriften visserij	2010	2011	2012	2013	2014
naleving [%]	43	51	43	55	65

Van de 111 geïnspecteerde vissersschepen werd in 63 gevallen voldaan aan de bemanningsvoorschriften. Bij de 48 gevallen waarin daaraan niet werd voldaan is 16 maal een waarschuwing gegeven en werd 32 maal het schip naar een veilige plaats gestuurd en/of een proces verbaal opgemaakt en/of werd het schip aangehouden. Het meerjarige beeld over de naleving is hierboven aangegeven.

incidentafhandeling en onderzoek

incidentafhandeling en onderzoek zeevaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal meldingen en administratieve onderzoeken, waaronder:	200	250	221
• aangedragen bij tuchtcollege	6	10	2
• eigen onderzoeken	1	3	1
• onderzoeken vlaggenstaat/havenstaat	22	10	47
ondersteund onderzoek door KLPD	0	7	7

Naast de hierboven gemelde 221 piketmeldingen werden er nog 68 incidentmeldingen ontvangen over gevaarlijke stoffen op zeeschepen.

samenwerking

Bij het toezicht op de zeevaart werkt de inspectie – onder de vlag van het Directeurenoverleg zeevaart (DOZ) - samen met het Havenbedrijf Rotterdam, de Haven Amsterdam, Nationale politie, Koninklijke Marechaussee, Rijkswaterstaat, Douane, Nederlandse Voedsel en warenautoriteit en de Inspectie Sociale zaken en werkgelegenheid. De structurele samenwerking tussen deze toezichthouders is vastgelegd in een jaarlijks Toezichtplan Vervoer over Water. Voor zover de samenwerking een operationeel karakter heeft, heeft de inspectie dat vastgelegd in samenwerkingsconvenanten.
Bij het toezicht op de visserij werkt de inspecties samen in de Permanente Kontaktgroep Handhaving Noordzee (PKHN). Daarin zijn naast de inspectie vertegenwoordigd het Openbaar Ministerie (voorzitter), de Belastingdienst/Douane West van het Ministerie van Financiën, de Koninklijke Marechaussee, het Korps Landelijke Politiediensten en het Hoofd Handhaving en Incidentenaanpak van Rijkswaterstaat Directie Zee en Delta.
Ook op het gebied van ongevallenonderzoek wordt samengewerkt met de handhavingspartners.
Daar waar sprake is van samenwerking worden inspectieresultaten met elkaar gedeeld.

11. de luchtvaart

In 2014 heeft het ongeval met de MH17 de burgerluchtvaart opgeschrikt. Hoewel de bemoeienis van de inspectie uiterst gering is, heeft dit de veiligheidsbeleving sterk beïnvloed. Het generieke beeld van de luchtvaartveiligheid laat zien dat juist in 2014 wereldwijd de minste vliegtuigcrashes hebben plaatsgevonden.

In toenemende mate wordt wetgeving vanuit Europa bepaald. Het Europese agentschap European Aviation Safety Agency (EASA) houdt toezicht op de wijze waarop inspectie het toezicht uitvoert. Zo wordt de inspectie regelmatig door EASA geaudit, in 2014 twee maal. Uit de eerste audit kwamen veertien bevindingen en de tweede audit zeven. De meeste bevindingen betroffen het niet juist volgen van procedures.

In de commerciële luchtvaart is de naleving hoog en is er, zeker bij de grote maatschappijen, veel aandacht voor veiligheid en veiligheidsmanagement. Uitzondering op dit beeld vormen de opleidingsinstellingen en AOC-houders in de kleine luchtvaart. Zoals uit de thema-inspecties blijkt, ligt de naleving in de general aviation op een lager niveau.

vergunningverlening

vergunningen luchtvaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal vergunningen	5.352	6.300	5.624
% binnen de norm	84	95	89

Het aantal vergunningen is lager uitgevallen dan gepland voornamelijk door een dubbeltelling in de plancijfers. Dat het uiteindelijk aantal vergunningen hoger was dan het jaar er voor, wijdt de inspectie aan de aantrekkende economie. Overigens wordt deze toename bijna in zijn geheel als incidenteel gezien. Een deel van de stijging wordt veroorzaakt door Europese regelgeving.

De Europese Commissie heeft in oktober 2014 besloten meer tijd te nemen voor de invoering van de Air Crew regelgeving voor de kleine luchtvaart. Op 8 April 2015 zou alles gereed moeten zijn, maar door deze wijziging is deze periode nu verlengd tot 8 april 2018.

In het kader van Europese regelgeving vernieuwde de inspectie vóór oktober 2014 alle 28 Air Operators Certificates (AOC-houders; de zogeheten OPS-CAT). Een AOC geeft bedrijven toestemming tot vluchtuitvoering. Ook hebben in dit jaar de trainingorganisaties – met uitzondering van de geregistreerde trainingsorganisaties - een ATO-registratie gekregen volgens de nieuwe Air Crew Regelgeving. Een ATO staat voor een Approved Training Organisation, een organisatie die gekwalificeerd is voor de uitvoering van opleidingen met het oog op het verkrijgen of verlengen van bewijzen van bevoegdheid als piloot en daarmee samenhangende bevoegdverklaringen.

In het kader van de verbetering van het haar eigen processen uniformeert de inspectie de vergunningverlening. Uiteindelijk zal dit leiden tot een betere dienstverlening aan de sector. De inspectie neemt een aanvraag – conform de juridische kaders - pas in behandeling als deze volledig is bevonden. De aanvrager wordt bij een onvolledige aanvraag gewezen op de indieningsvereisten. Als een aanvraag bij een tweede indiening vervolgens niet aan de vereiste voorwaarden voldoet, wordt deze niet in behandeling genomen en moet een nieuwe aanvraag worden ingediend.

handhaving

dienstverlening

dienstverlening	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
afhandeling vragen	7.605	8.000	8.353
afhandeling meldingen	492	500	341

passagiersrechten luchtvaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal klachten	2.407	2.000	2.038
% afhandeling < norm	94	95	75

De norm voor de behandeltermijn van 95% is niet gehaald, omdat met name in de eerste helft van het jaar te veel klachten buiten de normtijd zijn afgehandeld. De inspectie analyseerde de oorzaken en voerde in de loop van het jaar een aantal verbetermaatregelen door. De verbeteringen hebben duidelijk effect gehad vanaf de tweede helft van het jaar. Luchtvaartmaatschappijen zijn aangeschreven om sneller te reageren op een klacht, waardoor deze sneller door de inspectie kon worden afgehandeld. Ook is een nieuw proces ingezet om de benodigde gegevens voor het onderzoek door de inspectie eerder te verkrijgen. De totale hoeveelheid openstaande klachten is het afgelopen jaar teruggebracht.

toezicht

toezicht luchtvaart	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
aantal convenanten*	15	18	16
objectinspecties			
• luchtvaartbedrijven (inspecties incl. ARBO eisen t.b.v. I-SZW)	153	250	131
• serviceproviders	333	609	640
• luchtvaartuigen SAFA	434	425	422
• luchtvaartuigen overig en DBC	149	130	152
audits			
• luchtvaartbedrijven	282	370	420
• serviceproviders (luchthavens en luchtruim)	37	60	51
aantal geïnspecteerde bedrijven/OTS		210	160

* *aantal vigerende convenanten aan het einde van het jaar*

Het aantal inspecties verliep grotendeels volgens plan. Met name gedurende de eerste helft van het jaar is extra capaciteit nodig geweest om de stroom vergunningen tijdig te kunnen verwerken. Dat ging ten koste van de objectinspecties, in het bijzonder bij luchtvaartbedrijven.

interventies luchtvaart	
voorlichting geven	202
waarschuwing	2549
verscherpt toezicht	7
schorsen/intrekken vergunning/certificaat/erkenning	70

Conform de interventieladder van de inspectie worden met goede 'nalevers' convenanten afgesloten en wordt bij minder goede nalevers het toezicht geïntensiveerd en eerder schorsingen uitgedeeld. Deze aanpak zal in 2015 worden gecontinueerd.
In 2014 is aan drie convenanten gewerkt waarvan er één nog in 2014 is afgesloten; aan de andere twee wordt nog gewekt.

Het toezicht is risicogestuurd waarbij aan de hand van risicoprofielen van bedrijven en van bedrijvensectoren meer of minder toezicht plaatsvindt. De inspectie zet de beoordeling van een bedrijf om in een risicogetal op een risicoschaal van één tot honderd, waarbij één de beste score is. Dit risicogetal is opgebouwd uit zowel kwaliteits- als organisatierisico's.

Organisatierisico's geven een beeld van de cultuur, de werkwijze en de stabiliteit van een organisatie. Het kwaliteitsrisico is feitelijk een weergave van de naleving van wet- en regelgeving. Kwaliteitsrisico's geven aan in welke mate een organisatie wet- en regelgeving naleeft. Het kwaliteitsrisico is de indicator voor het nalevingsgedrag:bij een positionering boven de veertig zijn er problemen met de naleving die moeten worden aangepakt.

kwaliteitsrisico bedrijven	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
% technische bedrijven < 40	96%	92%	95%
% technische bedrijven < 50	97%	98%	98%
% operationele bedrijven < 40	77%	88%	89%
% operationele bedrijven < 50	85%	96%	96%
% luchthavens < 40	92%	100%	100%

In vergelijking met de gestelde doelen is er nog sprake van een beperkt naleeftekort bij operationele bedrijven. Deze naleeftekorten doen zich met name voor bij AOC houders (luchtvaartmaatschappijen) en vliegscholen. De groep is relatief gering ten opzichte van het totaal aantal luchtvaartbedrijven. De inspectie heeft in 2014 meer schorsingen uitgevoerd en meer bestuurlijke gesprekken met ondertoezichtstaande operationele bedrijven gehouden waar belangrijke naleeftekorten zijn geconstateerd. Deze aanpak heeft in 2014 effect gehad.

gemiddelde risicoscore bedrijven	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
technische bedrijven	26	27	26
operationele bedrijven	33	33	36
luchthavens	27	22	22

De luchthavens scoren zoals gepland, technische bedrijven scoren iets beter en operationele bedrijven slechter dan gepland. Reden voor deze relatief slechte score lijkt dat het organisatierisico (dat onderdeel uitmaakt van de gemiddelde risicoscore) lager is dan de kwaliteitsrisico.

Verder blijkt dat AOC-houders en vliegscholen relatief minder goed scoren op organisatie- dan op kwaliteitsrisico. Met de introductie van Safety Management System (SMS) bij AOC-houders en de implementatie van toezicht op SMS, verwachten we dat dit risico vanaf volgend jaar beter kan worden beheerst.

In 2014 werkte de inspectie verder aan de invoering van een maturity model als indicator voor het ontwikkelingsstadium van het veiligheidsmanagementsysteem van de overheid en van afzonderlijke bedrijven.

De vluchtvoorbereiding van piloten in de general aviation is vaak nog niet in orde. In een aantal gevallen zijn aannames en berekeningen omtrent de massa- en balansverdeling niet juist en ook zijn de luchtwaardigheidscertificaten (Airworthiness Review Certificates ARC)) niet altijd aan boord of niet geldig. Dat blijkt uit een aantal thema-inspecties van de inspectie en de politie. Doel van de inspecties was ten eerste om te controleren of de vliegers zich houden aan de veiligheidsregels voor de vluchtvoorbereiding, zoals massa- en balansverdeling en olie- en brandstofmanagement en het mee te voeren van luchtwaardigheidscertificaten en ten tweede het verhogen van de algemene vliegveiligheid als preventief signaal.

Samenvattend heeft het uitgevoerde toezicht in 2014 effect gehad. Bestuurlijke gesprekken en schorsingen bij niet goed nalevende bedrijven hebben geresulteerd in een betere naleving. Daarom wordt deze manier van toezicht in 2015 voortgezet.

incidentafhandeling en onderzoek

In 2014 was wederom sprake van een stijging van de meldingen van 12.000 naar ruim 14.000 voorvallen.

De activiteiten van Analysebureau Luchtvaartvoorvallen (ABL) zijn vraaggestuurd en worden niet gepland. Het bureau heeft vooral een registratieve, analyserende en onderzoekende functie. Vragen aan het ABL en publicaties kunnen een rol spelen in het risicomanagement van sectorpartijen.

Binnen het zogenoemde ABL+ vindt afstemming met sectorpartijen plaats over mogelijke risico's.
De sectorpartijen leveren hun expertise en dragen onder andere bij aan de organisatie van symposia.

In 2014 is geen ABL-symposium georganiseerd. Onderzoeksresultaten over onderhoud en push-back incidenten zijn met de sector gecommuniceerd.

samenwerking

De inspectieprogramma's worden de komende jaren waar mogelijk en zinvol op elkaar afgestemd met onder meer de I-SZW, de Douane, de politie, Kmar en de NVWA.
In het kader van de overgedragen taken van I-SZW heeft de inspectie in 2014 de gevolgen van luchtkwaliteit in vliegtuigen laten onderzoeken. Het onderzoek zal in 2015 openbaar worden gemaakt. Samen met de Landelijke Eenheid van de Nationale Politie voerde de inspectie in 2014 vier thema-inspecties uit naar de operationele eisen (zoals de vluchtvoorbereiding) in de general aviation.

12. de bedrijfsvoering

personeel

bezetting

bezetting per 31-12	realisatie 2013	realisatie 2014
inspectie	1.119	1.170

Naar verwachting verlaten in de periode 2013-2020 meer dan tweehonderd medewerkers de inspectie wegens pensionering. Om het kennisbehoud en daarmee de continuïteit in het primair proces te borgen, is de inspectie in 2013 gestart met het anticiperend werven. Van de in 2013 opengestelde 77 functies, waren er eind 2014 twee nog niet ingevuld. In 2014 zijn 24 functies aangewezen, waarbij in 2015/2016 vanwege uitstroom niet-acceptabele tekorten zullen ontstaan. In 2014 zijn elf van deze functies ingevuld.

huisvesting
De inspectie startte de voorbereidingen voor de verhuizing van het domein Scheepvaart van Rotterdam naar Zwijndrecht. Hier zal de inspectie in de loop van 2016 één gebouw delen met de I-SZW en met de NVWA. Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart voor de verdere uitwerking en uitvoering van de masterplannen rijkshuisvesting die eind 2013 door de regering zijn vastgesteld en die gevolgen hebben voor de huisvesting van de inspectie. De uitvoering van deze plannen voorziet de inspectie in de periode eind 2015 tot 2020.

ziekteverzuim

ziekteverzuim in %	realisatie 2013	planning 2014	realisatie 2014
inspectie	5,2	<4	5,4

De aanpak van het ziekteverzuim heeft prioriteit bij het management. Het verzuimpercentage wordt voor een groot deel bepaald door een hoog aantal langdurig zieke medewerkers. Aan deze medewerkers wordt maatwerk geboden.

opleiding
In 2014 bedroeg het geplande en gerealiseerde opleidingsbudget €2 miljoen. In 2014 zijn er 205 cursussen/opleidingen gegeven, waaraan in totaal 1722 cursisten hebben deelgenomen, Gemiddeld beoordeelden de deelnemers de gevolgde opleiding met een 7,2.
De inspectie gaf prioriteit aan het juridisch bijscholen van inspecteurs. Ook zijn de opleidingen ‘lead’ en ‘operational’ -auditing verder uitgerold binnen de inspectie en voor inspecteurs die bedrijven inspecteren is een opleiding ‘administratief toezicht’ ontwikkeld. In 2014 is met deze opleiding gestart en deze wordt in 2015 verder uitgebreid.

vakmanschap
Naast opleidingen investeert de inspectie via het programma ‘vakmanschap’ in de professionaliteit van de medewerkers. Zo starten alle nieuwe medewerkers bij de inspectie met een intern introductieprogramma. Verder zijn voor alle primaire functies vakgroepen ingesteld. In de vakgroepen inspecteurs stemmen collega’s bijvoorbeeld het vormen van oordelen af en het komen tot de juiste interventie. Tevens is er een film gemaakt die als hulpmiddel fungeert om met elkaar in gesprek te gaan over gedrag en vakmanschap.

diversiteit
Wat betreft de Wayong/WSW streeft de inspectie naar de 1% norm in de personele bezetting. Dit betreft twaalf medewerkers. Deze doelstelling is in 2014 gerealiseerd.

ARBO
De inspectie werkt voortdurend aan het verder verbeteren van de veiligheid en de veiligheidscultuur. In 2014 is de RI&E (Risico-Inventarisatie en –Evaluatie) getoetst. Dit biedt een handvat voor de organisatie, de verdere professionalisering en indiceert aandachtspunten op het terrein van arbeidsomstandigheden.

organisatie

organisatiestructuur
De inspectie bereidde in 2014 twee (deel-) reorganisaties voor: als gevolg van de uitplaatsing van de taken op het terrein van nucleair en straling per 1 januari 2015 naar de Autoriteit Nucleaire Straling en Veiligheid (ANVS) is in 2014 een herordening van de leefomgevingsdomeinen voorbereid. Er ontstaan twee domeinen van een gelijke omvang en met een duidelijke indeling naar doelgroepen.

In 2014 is de overdracht van de taken per 1 januari 2015 op het terrein van inkoop en aanbesteding naar de SSO voorbereid. Dit is in lijn met de uitgangspunten van het programma Compacte Rijksdienst.

In het kader van de verdere invulling van het programma Compacte Rijksdienst heeft de inspectie een aantal van haar taken overgedragen aan Shared Service Organisaties (SSO's) of Contractmanagers Rijk. De inspectie ondervond daarvan nog weinig profijt bij het afsluiten van contracten en het afnemen van facilitaire diensten. De nieuwe rollen, taken, verantwoordelijkheden en werkwijzen van de spelers in de keten zijn nog niet uitgekristalliseerd en eenduidig vastgelegd. Dit leidde onder meer tot de volgende knelpunten:

- er blijft veel uitvoerend werk bij de inspectie plaatsvinden. Zij levert input op het contract, zij krijgt de vragen over de centrale dienstverlener als daar geen loket is ingericht voor vragen en klachten etc. De meerwaarde van (tussen)schakels is daardoor niet altijd duidelijk. Er wordt nu meer tijd besteed aan regie en het uitvoeren van beheermaatregelen.
- geen tijdige en duidelijke communicatie (o.a. in de vorm van managementrapportages) vanuit de contactpersonen naar de inspectie, waardoor processen en communicatie binnen de inspectie niet tijdig plaatsvinden. Dit heeft nadelige invloed gehad op het primaire proces van de inspectie;
- escalatie vindt op verschillende wijze plaats, urgentiebesef over het oplossen van problemen wordt niet altijd ervaren of de tussenschakels geven de afgegeven signalen niet goed of niet tijdig door;
- geen eenduidig proces voor het leveren van input bij de ontwikkeling van een contract en het evalueren van een contract. Dit veroorzaakt tijd- en kwaliteitsverlies;
- onjuiste overdracht bij mobiliteit van medewerkers;
- bij faillissement van een rijksleverancier ondervindt de uitvoeringsorganisatie de meeste last (deurwaarders, termijn waarop een oplossing wordt gevonden, communicatie over de tussenliggende periode).

informatiebeveiliging en integriteit
Het instrument van de quick scan BIR (risicoanalyse) is in 2014 over de gehele breedte van informatievoorziening ingezet. Dit heeft geleid tot het uitvoeren van zeventien quick scans in 2014 waarmee begin 2015 voor alle processen en systemen die als hoofdsysteem per domein zijn gekwalificeerd, een risicoanalyse is uitgevoerd. Er is in het programma 'Beheer op orde' gewerkt aan een aantal specifieke maatregelen om het autorisatiebeheer verder te verbeteren. Hiermee is uitvoering gegeven aan de verdere implementatie van de regelgeving zoals BIR(Baseline Informatiebeveiliging Rijk) en VIR (Voorschrift Informatiebeveiliging Rijk). Alle registraties over de vertrouwensfuncties en die voorgeschreven in de Wet bescherming Persoonsgegevens (WBP) zijn in 2014 geactualiseerd.

Zowel ‘informatiebeveiliging en privacy’ als de ‘workshop integer en gewenst gedrag’ zijn vast onderdeel geworden van de introductiecursus voor nieuwe medewerkers. Daarnaast zijn er meerdere presentaties of workshops gegeven aan bestaande afdelingen en teams over de twee genoemde onderwerpen.

De inspectie voerde daarnaast een aantal acties uit om het integer handelen van de organisatie en de medewerkers te bevorderen:

- om de bespreekbaarheid van integriteit en de toegankelijkheid van informatie daarover te verbeteren werd het ‘dilemmaspel’ geactualiseerd. Dit spel gebruiken managers om met hun afdeling/team te bespreken hoe te handelen in situaties waarbij integriteit om de hoek komt kijken. Elke medewerker kan daarbij eigen ervaringen en dilemma’s inbrengen. Daarnaast werd de informatie op het ILT-intranet beter inzichtelijk gemaakt. Een actie om het IenM-deel van de informatie over integriteit te verbeteren volgt in 2015;
- de interne meldingenprocedure over de (serieuze vermoedens van) schendingen en klachten op integriteitsgebied is geactualiseerd en onder de aandacht gebracht bij de managementteams;
- in de managementtrainingen zijn integriteit en morele oordeelsvorming uitgebreid aan de orde geweest;
- om de kennis over integriteit en het noodzakelijke netwerk daarvoor verder te ontwikkelen werden de contacten met de bedrijfsarts, het bedrijfsmaatschappelijk werk, de Stichting Sociaal Fonds en andere vertrouwenspersonen van IenM onderhouden en versterkt. Daarnaast is gewerkt aan de verdere professionalisering van vertrouwenspersonen. Belangrijk daarbij zijn een via IenM georganiseerde jaarlijkse verplichte bijscholing/verdiepingstraining voor zittende vertrouwenspersonen en intervisie;
- in 2014 zijn tien (serieuze vermoedens van) inbreuken op integer- en gewenst gedrag gemeld. Bij zeven meldingen heeft dit geleid tot disciplinaire maatregelen.

procesontwerp en ICT
De uitvoering van het Informatieplan van de inspectie is in 2014 voortgezet. Kern van het Informatieplan is om de processen te standaardiseren, de processen met een beperkt aantal generieke ICT-bouwstenen te ondersteunen en de data uit en ten behoeve van die processen eenduidig en, waar mogelijk, openbaar te maken. In 2014 zijn de uniforme procesontwerpen afgerond voor de nog ontbrekende uitvoerende processen uit het bedrijfsfunctiemodel van de inspectie: opsporing, onderzoek en communicatie. Het uniforme proces voor vergunningverlening, dat al eerder was vastgesteld, is in 2014 herzien en geoptimaliseerd. Ook zijn in 2014 het uniforme procesontwerp voor tactische risicoanalyse (als donderdeel van de sturende functie analyse) en een aantal uniforme ondersteunende processen (zoals inkoop en middelenbeheer) vastgesteld. Omdat de primaire processen prioriteit hebben gekregen moeten in 2015 nog een aantal ondersteunende processen worden beschreven.

De verandering van het werk die volgt uit de uniformering vindt plaats in de domeinen. In elk domein worden uniforme processen, generieke bouwstenen en eenduidige data in een integrale aanpak geïmplementeerd. Dit wordt de wasstraataanpak genoemd. In 2014 lag daarbij de focus op de toezichtprocessen in de leefomgevingsdomeinen. De reeds in 2013 gestarte wasstraten zijn verder uitgevoerd en nieuwe wasstraten zijn gestart. Met een programmatische aanpak worden de andere uitvoerende processen van alle domeinen van de inspectie in de komende jaren gewassen. Eind 2014 is het wasstraatprogramma geactualiseerd, waarbij de prioriteit voor 2015 bij het wassen van toezicht- en vergunningverleningsprocessen in de transportdomeinen is gelegd.

Binnen de Nieuwe ICT Omgeving (NIO) van de inspectie zal er per functie één applicatie door alle domeinen worden gebruikt. De toekomstvaste applicaties worden beheerd door Dictu. Daarmee sluit de inspectie aan bij de keuze voor Dictu als exclusieve ICT-ondersteunende organisatie voor de rijksinspecties.

De implementatie van het takenplanningssysteem en (de eerste delen van) het tijdschrijfsysteem vormden de eerste voorbeelden van het gebruik van generieke ICT-bouwstenen voor de ondersteuning van geüniformeerde processen. Het takenplanningssysteem METRIX ondersteunt een efficiëntere planning en uitvoering van de inspecties en audits. Met de ondertoezichtstaanden kunnen gemakkelijker afspraken worden gemaakt over het bezoek door de inspectie. Met dit systeem ontwikkelt de inspectie ook betrouwbaarder normen voor de gemiddelde doorlooptijd van een type inspectie of audit.

Een specifiek aspect van de informatievoorziening betreft de reconstructie van en verantwoording over de uitvoering van de publieke taak van de inspectie op basis van de documentaire neerslag in de uitvoerende en ondersteunende processen. In 2014 zijn voorbereidingen getroffen om deze taken nadrukkelijker mee te nemen in de integrale aanpak van de wasstraten. In dit kader is gewerkt aan een nieuw metadata profiel, een nieuwe selectielijst en randvoorwaarden voor de uitrol van een documentmanagementsysteem.

Meld- en Informatiecentrum (MIC)
Het MIC werd geconfronteerd met een toename van (inter-)nationale meldstromen en een toename van meldingen in de reeds ondergebrachte meldstromen. De verbetering van de inrichting van het MIC leidde tot een beter inzicht in de aard en de omvang van de meldingen. Nog niet alle meldstromen zijn bij het MIC ondergebracht, sommigen lopen nog decentraal, echter de verbetering in het proces en de ondersteuning van dat proces met automatisering zullen in 2015 leiden tot het onderbrengen van die meldstromen bij het MIC en het uitbreiden van het 24/7 digitaal kunnen melden van de meldstromen.

kwaliteitsmanagement
De inspectie werkte in 2014 verder aan het implementeren van kwaliteitmanagementsystemen (KMS) per domein. Het domein Luchtvaart werkt al langer conform ISO 9001-2008 en is in 2014 gehercertificeerd. De resultaten van verschillende interne audits hebben geleid tot verdere verbeteringen van het systeem. Het domein Scheepvaart heeft zijn KMS ontwikkeld en geïmplementeerd voor een deel van de werkzaamheden van het domein en is daarvoor in 2014 ISO-gecertificeerd. Nu wordt het KMS uitgebouwd voor het hele domein. De Kernfysische Dienst heeft in 2014 een KMS ontwikkeld, geïmplementeerd en met goed resultaat gedemonstreerd aan de internationale organisatie IAEA, die in november 2014 bij de KFD een IRRS-missie (audit) heeft gehouden. De domeinen Rail- en Wegvervoer en Water, Bodem en Bouwen zijn gestart met het ontwikkelen van het KMS.
Bij de ontwikkeling van de afzonderlijke KMS'en wordt direct rekening gehouden met de beschikbare vastgestelde, gepubliceerde en voor de gehele inspectie geldende uniforme procesontwerpen. Alle KMS'en zijn vastgelegd en worden beheerd met dezelfde applicatie (MAVIM).
De managementteams van alle domeinen beschikken over een scorecard met de belangrijkste productie- en prestatie-indicatoren van hun domein. Deze scorecards sluiten aan bij de balanced scorecard van het directieteam.

toezicht op Kiwa NV
De inspectie voerde verschillende toezichtactiviteiten uit bij Kiwa NV en Kiwa Register BV. De bepalingen van de overeenkomst tussen IenM en Kiwa NV werden door Kiwa NV nageleefd. Op enkele mineure punten zijn verbeterafspraken gemaakt. Naar aanleiding van signalen over de kwaliteit van dienstverlening en producten vanuit met name de visserij en koopvaardij heeft de inspectie extra aandacht besteed aan de wijze waarop Kiwa NV omgaat met dergelijke signalen. Hierbij bleek dat verbeteringen in de dienstverlenende processen tot stand zijn gekomen in overleg met de betrokken sectoren.
De resultaten van deze verbeteringen moeten in 2015 zichtbaar worden.

bezwaar en beroep

bezwaar en beroep	in behandeling per 1 jan 2014	ingekomen in 2014	afgehandeld in 2014	binnen normtijd afgehandeld
bezwaren:				
• team juridische zaken*	352	501	635	603
• rail- en wegvervoer	24	205	202	202
• risicovolle bedrijven	0	18	1	1
• risicovolle stoffen en producten	1	29	17	12
• scheepvaart	3	4	6	6
• luchtvaart	27	27	23	17
• water, bodem en bouwen	8	35	35	26
• bestuurlijke boeten**	72	395	446	446
totaal bezwaren	463	1.214	1.365	1.313
totaal beroepen	145	204	119	
WOB-verzoeken	2	191	165	

* *dit team behandelt bezwaren op het terrein van EVOA, Denied Boarding, Kiwa en luchtvaart-medisch*

** *de afhandeling van de bezwaren bestuurlijke boeten heeft de inspectie geconcentreerd binnen het Bureau Bestuurlijke Boeten*

klachten en overige zaken

klachten	in behandeling per 1 jan 2014	ingekomen in 2014	afgehandeld in 2014	binnen normtijd afgehandeld
klachten	80	61	103	26

De ontvangen klachten zijn als volgt verdeeld over de domeinen:

domein	aantal
luchtvaart	16
risicovolle bedrijven	1
risicovolle stoffen en producten	5
rail- en wegvervoer	29
water, wonen en bouwen/scheepvaart	10

De meeste klachten gingen over het rijgedrag van inspecteurs van de inspectie.

De inspectie werd 204 keer in gebreke gesteld op basis van de Wet Dwangsom; met name door één partij die actief is op het terrein van de passagiersrechten luchtvaart. Dit leidde 32 keer tot een uitbetaling van in totaal € 37.630 aan de eisers.

financiën

tarieven vergunningen
De inspectie moet, overeenkomstig het rijksbeleid, voor vergunningen, certificaten, brevetten, etc. zoveel mogelijk kostendekkende tarieven in rekening brengen bij de aanvragers. De tarieven op het terrein van luchtvaart, scheepvaart en rail die de inspectie tot nu toe hanteert zijn in de meeste gevallen nog niet kostendekkend. In verband met de onzekere economische ontwikkeling hebben de bewindslieden van IenM besloten de tarieven per 1 januari 2015 te verhogen met 2,25%. De stijging is als volgt opgebouwd: naast de 1% inflatiecorrectie is er sprake van 1,25% reële tariefstijging om te komen tot een hogere kostendekkingsgraad van de tarieven.

financieel beheer
De inspectie voerde in het kader van de versterking van het financieel beheer een groot aantal activiteiten uit. Deze zijn deels projectmatig aangepakt om de structurele inbedding te borgen en deels als losse activiteit om knelpunten op te lossen. Aan de hand van de materialiteit van de tekortkoming en samenhang in onderwerpen zijn prioriteiten gesteld en zijn de bevindingen van de Accountantsdienst rijk (ADR) ter hand genomen. Het verbetertraject is ondersteund met het uitvoeren van een risico-analyse zodat een verantwoorde set aan beheermaatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd is.
Sturing op het financieel beheer vindt plaats vanuit het Financieel Beheer Overleg waarin alle bij de uitvoering betrokken afdelingen, het Managementteam Bedrijfsvoering en het Directieteam van de inspectie het werk afstemmen.

Na afloop van ieder kwartaal is er een afsluiting uitgevoerd. Op basis van interne audits is daarnaast ieder kwartaal een rapportage aan de directeur Bedrijfsvoering uitgebracht waarin de stand van zaken van alle belangrijke onderwerpen is opgenomen. De resultaten zijn benut om waar nodig bij te sturen of de ingezette lijn voort te zetten.

De volgende onderwerpen zijn opgepakt:
- *wagenparkbeheer*
  er zijn vier met ADR besproken belangrijk beheersmaatregelen geïmplementeerd en uitgevoerd;
- *inkoopprocessen*
  het uitvoerende proces is gecentraliseerd, richtlijnen aangescherpt en de uitvoering extra gevolgd, met als resultaat een verbeterde kwaliteit;
- *contractbeheer*
  de uitvoering van beheersmaatregelen is aangescherpt en beschreven, de kwaliteit van de inkoopfunctie versterkt, het prestatie verklaren en het ramingproces zijn verbeterd;
- *werking van de administratie*
  uitvoering van periodieke interne beheersmaatregelen, schoning van tussenrekeningen, extra kwartaalaudits en inzet van extra deskundigen hebben geleid tot een stabiele administratie;
- *ontvangsten*
  er is een uniek registratienummer ingevoerd en de processen zijn ingericht volgens de vooraf vastgestelde uniforme procesinrichting met afdoende functiescheiding. Onzekerheden in de verantwoording van nog te realiseren opbrengsten zijn daardoor sterk verminderd.

Ten tijde van de afronding van dit jaarverslag waren nog geen definitieve cijfers voor de jaarrekening van de inspectie gereed. Deze cijfers en een toelichting daarop maken onderdeel uit van het jaarverslag Rijk 2014 dat begin mei door de minister van Financiën aan de Tweede Kamer wordt aangeboden.

13. Caribisch Nederland

IenM heeft in 2014 voorbereidingen getroffen voor het ontwikkelen van een uitvoeringsprogramma voor Caribisch Nederland. Dit zal een uitwerking zijn van het rijksmeerjarenprogramma van BZK dat in 2015 gereed zal zijn. Investeringen vanuit IenM voor het bereiken van een duurzame economische groei zullen in hun samenhang worden bekeken en hierin worden meegenomen. In 2015 wordt hier verdere invulling aan gegeven.

waterketen
IenM heeft in 2014 een onderzoek uitgevoerd naar de drinkwaterproblematiek op Saba en daar oplossingsrichtingen voor geformuleerd. De aanleiding van dit onderzoek is het op orde brengen van de drinkwatervoorziening op Saba voor zowel de hoeveelheid drinkwater als de kwaliteit daarvan. Op basis van het onderzoek is met Saba afgesproken maatregelen uit te voeren om de drinkwatervoorziening op orde te brengen. Het betreft de verbetering van de drinkwaterkwaliteit met behulp van waterfilters en het vergroten van de drinkwaterkwantiteit door de bouw van extra opslagcapaciteit. Eind 2016 worden alle maatregelen uitgevoerd. In samenwerking met EZ is wetgeving opgesteld voor de elektriciteit- en drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland. Deze wet stelt nadere eisen aan de organisatie, de drinkwaterkwaliteit en biedt de grondslag voor (mogelijke) subsidie op de drinkwater- en energietarieven die in de Cariben veel hoger zijn dan in Europees Nederland.
De RWZI is in 2014 opgeleverd en zuivert sindsdien het afvalwater van huishoudens, instellingen en bedrijven op Bonaire. De huidige wetgeving voor het bekostigen van de afvalwaterketen wordt verbreed zodat het Openbaar Lichaam Bonaire de zorgplicht voor het zuiveren van afvalwater kan uitvoeren. Hiervoor wordt de zorgplicht verruimd, waarmee ook bedrijfsafvalwater onder de zorgplicht valt. Hiermee wordt de weg vrijgemaakt voor behandeling van afvalwater op Bonaire en wordt een bijdrage geleverd aan de bescherming van het koraalrif van Bonaire.

luchtvaart
In 2014 zijn voorbereidingen gestart voor de uitvoering van de masterplannen van de luchthavens. Er zijn ontwerpen gemaakt en contractdocumenten voor de aanbesteding door Rijkswaterstaat. De gunning heeft eind van het jaar plaatsgevonden. Naast de voorbereidings-fase voor de renovatie van de luchthavens is de kwaliteit van de luchtverkeersdienstverlening verbeterd. Specifieke resultaten zijn het opleiden van verkeersleidingpersoneel, een nieuwe tarievenstructuur, het verbeteren van operationele procedures en het ontwikkelen van veiligheidsmanagementsystemen voor de betrokken luchtverkeersleidingdienst. De veiligheid van de start- en landingsbanen werd verbeterd. Daarvoor zijn ondermeer twee veegzuigmachines ten behoeve van het schoonhouden van de start- en landingsbanen aangeschaft.

afval
In overleg met de betrokkenen in Caribisch Nederland zijn nadere plannen gemaakt om het afvalbeheer op de eilanden te verbeteren. Dit resulteerde eind 2014 tot het vervoeren naar Saba en Statia van onder andere containers voor bij de woningen, incinirators, scheidingslijnen en voertuigen voor de afvalinzameling. In 2015 worden de geleverde materialen geïnstalleerd en in gebruik genomen en volgt het materiaal voor Bonaire. De verbeteringen in het afvalbeheer leiden tot het voorkomen van het storten van afval, door het gescheiden aan huis inzamelen van dry-recyclables en non-recyclables. De non-recyclables worden verbrand. De dry-recylables worden nagescheiden op nieuw ingerichte milieustraten, zodat het afval gerecycled kan worden en weer ingezet kan worden als grondstof voor nieuwe producten. Producenten van afvalstromen in Nederland zullen een bijdrage leveren in de educatie, communicatie en bevordering van gescheiden inzameling.

wet VROM BES en vergunningen
Het beleid voor bedrijfsgebonden milieutaken op de eilanden wordt vanaf november 2013 ontwikkeld en uitgevoerd. Er is een ontwerp AMvB (Inrichtingen en activiteitenbesluit (hierna;IAB) aan het bestuur van Bonaire voorgelegd waarin keuzes worden gemaakt over de mate waarin lokale bedrijven duurzaam kunnen ondernemen. Er is gekozen voor een tweejarig implementatietraject waarin stakeholders, het

bedrijfsleven, lokale overheid en IenM gezamenlijk afspraken maken over de uitvoerbaarheid en de invoering van het IAB.
Gedurende 2014 is een juridisch assessment uitgevoerd op de praktische werkbaarheid van de concept milieuregels en zijn trainingen gegeven aan lokaal personeel. Daarnaast is gewerkt aan capaciteitsopbouw van het ambtelijk apparaat door onder voorwaarden twee formatieplaatsen ter beschikking te stellen voor milieutaken, kennisborging in samenwerking met onder andere TNO te organiseren en IT oplossingen voor de directie Toezicht en Handhaving te onderzoeken. Voor olieterminal Bonaire en brandstofopslag Curoil zijn na een traject van twee jaar milieuvergunningen afgegeven met meerjarige investeringsverplichtingen voor de betrokken bedrijven op het terrein van veiligheid en milieu. Alle grote bedrijven in Caribisch Nederland zijn van een vergunning voorzien en hiermee is één van de prioriteiten uit de Wet VROM Bes verwezenlijkt. Betrokken bedrijven zullen met de inwerkingtreding van het "Besluit grote inrichtingen milieubeheer" (BGIM) in 2015 onder de bevoegdheid van de minister komen te vallen.

maritieme incidentenorganisatie
In 2014 is het plan voor de operationele afhandeling van een olieverontreiniging in samenwerking met de eilanden opgesteld. Het plan sluit aan op het in 2013 door de minister van IenM vastgestelde tactisch-strategische plan. Op alle eilanden staan nu twee containers oliebestrijdingsmaterieel in de vorm van 'current busters' alsmede materiaal om olie van de stranden te ruimen. Gestart is met de voorbereidingen van de aankoop van schermen om het Lac Bonaire tegen de indringing van olie te kunnen beschermen. Om scheepscapaciteit te kunnen contracteren welke bij een olieramp kan worden ingezet is een internationale marktconsultatie gehouden, waarbij de daadwerkelijke aanbesteding is voorzien begin 2015. In samenwerking met het ministerie van Defensie is een AIS-ontvanger op Saba geplaatst waarmee door het ministerie van Economische Zaken invulling kan worden gegeven aan de handhaving van het vaarverbod op de Saba-bank. De data van de AIS-ontvanger worden daarnaast door de Kustwacht voor het Caribisch Gebied en Rijkswaterstaat gebruikt om een beeld te vormen van de intensiviteit van het scheepvaartverkeer. Belangrijk bij crisismanagement is het doorlopend opleiden, trainen, en oefenen. In 2014 hebben twee bestuurlijke trainingen plaatsgevonden met als deelnemers de gezaghebbers, de eilandsecretarissen en andere medewerkers van het openbaar lichaam en vier operationele trainingen met als deelnemers het havenpersoneel, de lokale brandweer, de olieterminals en de natuurorganisaties.

scheepvaart
De maritieme aangelegenheden in Caribisch Nederland lopen langs drie hoofdlijnen:
1. De verdere professionalisering en upgrading van het havenbeheer ten einde de veilige vlotte vaart van en naar de eilanden te borgen en het verdienvermogen te verbeteren.
2. Het wegwerken van achterstanden en achterstallig onderhoud in de maritieme infrastructuur om veiligheidsrisico's in te dammen.
3. Het, in relatie van onder 1 en 2 genoemde, verkennen naar de wijze waarop de maritieme aangelegenheden in de toekomst kunnen worden ingevuld.

Hiertoe zijn begin 2014 met de eilanden apart intentieverklaringen overeengekomen. De uitwerking heeft voor de bovenwinden plaats gehad door de detachering van een maritiem expert voor een half jaar. Voor Bonaire zijn twee verkenningsonderzoeken uitgevoerd die gedetailleerd helderheid bieden over het toekomstig traject voortvloeiend uit de intentieverklaring.

Dit is een uitgave van de

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag
T 088 489 00 00
www.ilent.nl

februari 2015